

1 Zpráva představenstva o podnikatelské činnosti společnosti a stavu jejího majetku

1.1 Úvod

Hospodářský výsledek skupiny Unipetrol byl v roce 2009 do značné míry ovlivněn celosvětovou hospodářskou recesí. Navzdory tomu, že v ČR od 2. čtvrtletí docházelo k postupnému ekonomickému oživení, HDP ČR přesto poklesl v r. 2009 o více jak 4 %.

Rok 2009 byl velmi nepříznivý pro segment rafinérie: marže poklesly zhruba o 60 % a negativně se rovněž vyvíjel rozdíl cen ropy Brent a Ural, který v průměru poklesl přibližně o 70 % ve srovnání s rokem 2008. Olefiny zaznamenaly v r. 2009 marže přibližně o třetinu nižší ve srovnání s předchozím rokem. Nejlépe si vedly polyolefiny, jejichž marže průměrně meziročně vzrostly zhruba o jednu čtvrtinu.

Zpomalení ekonomiky se nejvíce projevilo v segmentu rafinérie, kde meziročně došlo k 12% poklesu objemu prodaných výrobků. Segmenty petrochemie a maloobchod zaznamenaly v roce 2009 stabilní objem prodeje ve srovnání s předchozím rokem. Provozní výsledek (EBIT) skupiny se za celý rok propadl na -654 mil. Kč. Nejhůře si vedl segment rafinérie (-1 177 mil. Kč), poněkud lépe petrochemie (-95 mil. Kč) a nejlépe pak maloobchod (693 mil. Kč) (více viz následující kapitoly k jednotlivým segmentům).

Navzdory nepříznivým makroekonomickým podmínkám se skupině podařilo uskutečnit řadu projektů. Z rozvojových projektů, které probíhaly v roce 2009, byl z hlediska objemu vynaložených prostředků nejvýznamnějším nový závod na výrobu Butadienu v Kralupech (kap. Investice). Skupina dále získala 100% podíl v dceřiné společnosti PARAMO a pokračovala také restrukturalizace společnosti Unipetrol TRADE (kap. Optimalizace portfolia aktiv). Výsledky přinesla v r. 2009 výzkumná činnost skupiny, kterou realizují hlavně dceřiné společnosti Výzkumný ústav anorganické chemie a Polymer Institute Brno. Příkladem je uvedení na trh nového výrobku, tzv. nehydrogenované C10 frakce (kap. Výzkum a vývoj). Rovněž v oblasti informačních technologií skupina pokračovala v řadě projektů ve snaze zdokonalit současné informační systémy, ať už ve smyslu jejich nižší nákladovosti, či vyšší užité hodnoty pro jejich interní nebo externí uživatele (kap. Informatika). Mezi významné projekty v oblasti personálního řízení lze zařadit např. projekt outplacementu či implementaci jednotné mzdové politiky skupiny (kap. Zaměstnanci).

Další kapitoly poskytují rozbor finanční situace podniku (kap. Finanční situace), přehled významného majetku ve vlastnictví společností skupiny (kap. Nemovitosti, stroje a zařízení), informace o kapitálovém zajištění skupiny (kap. Zdroje kapitálu) či o politice řízení finančních rizik (kap. Systém řízení rizik).

Externí prostředí v roce 2009

	1. čtvrtletí 2009	2. čtvrtletí 2009	3. čtvrtletí 2009	4. čtvrtletí 2009	Průměr 2008	Průměr 2009
Modelová rafinérská marže (USD/bbl) ¹⁾	4,23	1,28	1,31	1,38	5,69	2,05
Cena ropy Brent (USD/bbl) ²⁾	44,8	59,4	68,2	74,9	97,6	61,8
Rozdíl ceny Brent/Ural (USD/bbl)	1,19	0,92	0,45	0,68	2,95	0,81
Modelová petrochemická marže Unipetrolu z olefinů (EUR/t) ³⁾	146	183	269	240	353	210
Modelová petrochemická marže Unipetrolu z polyolefinů (EUR/t) ⁴⁾	276	242	256	251	207	256

Pozn.:

¹⁾ Modelová rafinérská marže Unipetrolu = tržby za prodané produkty (97 % produktů = Automobilové benziny 17 %, Petrochemické suroviny 20 %, Letecký petrolej 2 %, Motorová nafta 40 %, Sírné topné oleje 9 %, LPG 3 %, Síra 1 %, Ostatní suroviny 5 %) minus náklady (100 % vstupů = Brent Dated); ceny produktů podle kotací. Modelová rafinérská marže Unipetrolu byla v roce 2009 aktualizována a historicky přepočtena.

²⁾ fwd Brent Dated

³⁾ Modelová petrochemická marže Unipetrolu z olefinů = tržby za prodané produkty (100 % produktů = 40 % etylén + 20 % propylén + 20 % benzen + 20 % primární benzín) minus náklady (100 % primární benzín); ceny produktů podle kotací.

⁴⁾ Modelová petrochemická marže Unipetrolu z polyolefinů = tržby za prodané produkty (100 % produktů = 60 % HDPE + 40 % polypropylén) minus náklady (100 % vstupů = 60 % etylén + 40 % propylén); ceny produktů podle kotací.

Hlavní provozní ukazatele za rok 2009 (kt)

	1. čtvrtletí 2009	2. čtvrtletí 2009	3. čtvrtletí 2009	4. čtvrtletí 2009	Celý rok 2008	Celý rok 2009
Objem zpracované ropy*	1 018	848	1 156	1 087	4 533	4 110
Využití kapacit (%)*	74	62	84	79	82	75
Externí velkoobchodní prodeje pohonných hmot a ostatní rafinérské produkty	729	615	824	746	3 324	2 915
Externí prodeje petrochemických produktů	463	454	464	444	1 830	1 825
Maloobchodní prodej	109	128	134	122	501	494

*Pozn.: Údaje se týkají rafinérií Unipetrolu, tj. 51,22 % v České rafinérské a 100 % v Paramu.

Hlavní finanční údaje za rok 2009 (mil. Kč)

	2008	2009	2009/2008
Výnosy	98 144	67 387	-31 %
EBITDA (Zisk před úroky, zdaněním, odpisy a amortizací)	4 481	2 778	-38 %
Provozní zisk	1 003	-654	-
Čistý zisk připadající akcionářům mateřské společnosti	65	-840	-
Výnosy na akcii (Kč)	0,36	-4,63	-
Provozní peněžní tok (CF)	4 213	3 734	-11 %

Pozn.: Výnosy na akcii = čistý zisk připadající akcionářům mateřské společnosti / počet vydaných akcií

1.2 Segment rafinérie I. (Unipetrol RPA – Obchodní jednotka Rafinérie, Česká rafinérská)

Významné události v roce 2009

- vyšší povinný obsah biosložek v pohonných hmotách
- duben až červen – plánovaná odstávka Kralupské rafinérie

1.2.1 Externí prostředí

Rok 2009 proběhl ve znamení globální ekonomické krize, která tvrdě dopadla na trh s ropou i ropnými produkty. I přes řadu prorůstových vlivů, k nimž patřily geopolitické tenze, ovlivňování trhu ze strany OPEC, tradičně působící sezónní vlivy (hlavní motoristická sezóna, hurikánová sezóna v USA), silná čínská poptávka, pomoc řady států národním ekonomikám a studené počasí na konci roku, byl trh slabý, neboť globální poptávka zůstala nízká a zásoby ropy, byť tradičně značně kolísající, i ropných produktů vysoké. Významným faktorem byl vývoj kurzu USD, který vůči české koruně meziročně posílil o 11,9 %.

Ropa Brent (fwd Brent Dated) ztratila proti roku 2008 37 % a dosáhla průměrné hodnoty 61,8 USD/bbl.

Ceny rafinérských produktů byly ve srovnání s předchozím rokem slabší o 25 až 44 % (srovnání provedeno na cenách FOB Rotterdam high), přičemž největší propad zaznamenaly destiláty, které oslabily nejen absolutně, ale i relativně vůči ropě. Zásadními faktory působícími proti růstu cen byly poptávka ovlivněná ekonomickou krizí a vysoké zásoby ropy i ropných produktů v USA i v Evropě. K nim se přidaly konkurence alternativních produktů (primární benzín), silná konkurence na exportních trzích (automobilové benzíny), vysoký import (vysokosirný topný olej) či negativně působící sezónní vlivy (např. optimalizace zásob na konci roku). Proti cenovému poklesu působily vysoká míra odstávek rafinérií a nízké vytěžování jejich kapacit, státní pomoc řadě národních ekonomik změkčující dopady krize na poptávku, vysoký export primárního benzínu, automobilových benzínů a vysokosirného topného oleje, slabý či kolísající import primárního benzínu a destilátů a sezónní vlivy, které standardně v určitých obdobích roku podpořily pohonné hmoty a topné oleje.

Průměrná roční modelová rafinérská marže dosáhla v roce 2009 úrovně 2,05 USD/bbl a oproti roku 2008 se snížila o 3,64 USD/bbl, což znamená pokles o 64 %.

K rizikovým faktorům působícím na rafinérský segment patří především silná volatilita cen ropy a ropných produktů způsobená nejen tržními, ale i mimotržními vlivy (od geopolitických tenzí až po počasí), zostřující se konkurence na trhu s pohonnými hmotami, výkyvy v poptávce po ropných produktech úzce korelující s globálním ekonomickým vývojem a široká škála dalších vlivů, z nichž k nejvýznamnějším patří např. nepředvídatelné výkyvy v dodávkách ropy a změny kurzů zahraničních měn.

K rizikům roku 2010 patří navíc především nebezpečí pomalého ožívání světové ekonomiky.

Specifickým rizikem pro český trh je nárůst spotřební daně u motorových paliv od 1. 1. 2010, který bude mít spolu s předpokládaným navýšením minimálního obsahu biosložek, ke kterému dojde během letošního roku, za následek přesun části poptávky po pohonných hmotách z ČR do okolních zemí.

1.2.2 Postavení na trhu

I v roce 2009 pokračovala mimořádně silná konkurence v oblasti rafinérských produktů. Nejvážnějšími konkurenty na trhu ČR zůstaly tradičně OMV, Slovnaft (MOL), Shell a Eni. Obchodní jednotka Rafinérie v souladu s vlastnickými právy Unipetrolu a jeho potřebami plánuje a řídí přepracování ropy ve společnosti Česká rafinérská, zabezpečuje zásadní synergické efekty vyplývající objektivně ze spojení rafinérských a petrochemických výroby ve skupině a je nejvýznamnějším hráčem na trhu České republiky v nákupu ropy a ve velkoobchodním prodeji rafinérských produktů.

V oblasti nákupu jsou pro obchodní jednotku Rafinérie podstatné trhy s ropou – Rusko, některé další státy bývalého SSSR a Středomoří. Tento výběr je dán existencí ropovodů Družba a TAL/IKL (Terst–Ingolstadt–Kralupy–Litvínov).

Obchodní jednotka Rafinérie realizovala v roce 2009 více než 82 % tržeb za vlastní výroby v České republice. Toto zaměření je dáno jednak dodávkami pro další společnosti skupiny Unipetrol, jednak dodávkami subjektům existujícím na českém trhu mimo skupinu. Obchodní jednotka Rafinérie rovněž zajišťuje přímé dodávky pohonných hmot pro čerpací stanice a pro veřejnou silniční dopravu, energetiku, zemědělství, stavebnictví, armádu a policii. Nejvýznamnějšími exportními teritorii obchodní jednotky Rafinérie jsou především Slovensko, Rakousko, Německo a Polsko.

1.2.3 Obchodní politika

Nákup ropy

Rok 2009 znamenal pro Obchodní jednotku Rafinérie pokračování strategické spolupráce se zahraničním majoritním vlastníkem Unipetrolu, společností PKN ORLEN S.A., v rámci které je od r. 2006 na základě dlouhodobých smluv dodávána ropa prostřednictvím ropovodů Družba a TAL-IKL.

Rok 2009 se v porovnání s předchozím rokem vyznačoval relativní stabilitou dodávek ropovodem Družba z Ruské federace. Obchodní jednotka Rafinérie zůstala s podílem 57 % nejvýznamnějším subjektem dovážejícím ropu typu REB z tohoto směru do České republiky pro zpracování v rafinérii Litvínov. Na základě dlouhodobého smluvního vztahu Obchodní jednotka Rafinérie nadále zajišťovala 100 % dodávek tohoto typu ropy sesterské rafinérské společnosti PARAMO, a.s., Pardubice. V srpnu 2009 se v rafinérii Litvínov uskutečnil test-run s alternativní kvalitou ropy (Iran Light), která představuje případný substitut kvality REB-Družba.

V dodávkách nízkosírných rop systémem TAL-IKL zůstala Obchodní jednotka Rafinérie majoritním dovozcem ázerbájdžánské ropy Azeri Light, která je klíčovou surovinou pro zpracování v rafinérii Kralupy nad Vltavou. Ropa Azeri Light byla v optimálním poměru doplňována ropou typu CPC Blend z Kazachstánu.

V roce 2009 pokračovaly ropovodní a železniční dodávky z různých moravských ložisek do kralupské rafinérie.

Nákupy ropy v r. 2009 (celkem za skupinu Unipetrol):

REB (vč. PARAMO)	2 932 kt	70,7 %
Iran Light	15 kt	0,4 %
Námořní dodávky sladkých rop	999 kt	24,1 %
Moravské ropy	200 kt	4,8 %

Prodej produktů a dodávky v rámci Unipetrol RPA

Prodeje pohonných hmot na tuzemský trh byly velmi blízko hodnotám roku 2008, což lze vzhledem k jedné dlouhotrvající odstávce výroby považovat za úspěch. Z dostupných dat vyplývá, že Obchodní jednotka Rafinérie navýšila tržní podíl v automobilovém benzínu na 35 % a 29 % udržela v motorové naftě, a to navzdory faktu, že trh s pohonnými hmotami v ČR byl v roce 2009 nepříznivě ovlivněn daňovými podvody (DPH a spotřební daně). Začátek roku byl ve znamení přímých dopadů světové hospodářské krize. Pro spotřebu v ČR byly uvažovány scénáře meziročního poklesu v řádech 5–20 %, které se bohužel nenaplnily. Podle dostupných statistik trh v roce 2009 stagnoval a spotřeba se pohybovala kolem 98–101 %.

V roce 2009 vzrostl prodej vysokooktanových benzínů BA 98 a speciálně aditivovaných paliv UltraDiesel a Ultra 95, naopak výrazný pokles poptávky byl zaznamenán u nízkooktanových automobilových benzínů BA 91 Normal a Special.

Rok 2009 byl mimořádně poznamenán odstávkami: ve 2. čtvrtletí plánovanou odstávkou kralupské rafinérie a na přelomu 3. a 4. čtvrtletí neplánovanou odstávkou etylénové jednotky, atmosféricko-vakuové destilace a hydrokraku v Litvínově. Pro obě odstávky bylo zajištěno

zboží ze zásob a externích nákupů, díky čemuž byla zajištěna dostupnost pro zákazníky, a to především právě v klíčové oblasti motorových paliv.

Obecně horší finanční situace firem v ČR než v předchozích letech neměla u Obchodní jednotky Rafinérie dopad na zhoršení v oblasti nedobytných pohledávek, a to zejména díky dobrému řízení kreditního rizika a pojištění a zajištění pohledávek.

V oblasti prodeje pohonných hmot byly klíčovými partnery pro Obchodní jednotku Rafinérie BENZINA, Čepro, OMV, velké obchodní řetězce (Makro, Tesco, Ahold, Globus), soukromí provozovatelé čerpacích stanic a dopravní společnosti. Obchodní jednotka Rafinérie udržela v roce 2009 objem prodeje v programu Partnerská čerpací stanice Unipetrol, v němž je přes 100 čerpacích stanic.

V exportních prodejkách zůstalo prioritním trhem Slovensko, které Obchodní jednotka Rafinérie zásobovala jak z českých, tak z polských rafinérií. Exporty do Polska poklesly a exporty na ostatní trhy byly obdobné jako v předchozím roce. Důvodem obecného poklesu exportu byly nižší výroba pohonných hmot, slabé a na exportní ceny velmi citlivé rafinérské marže a rozdílné požadavky na biosložky.

V roce 2009 došlo k navýšení povinného obsahu biosložek v pohonných hmotách, což mělo negativní dopad na rafinérie v těchto ohledech:

1. biosložka je dražší než fosilní palivo a vytlačuje stále větší množství klasických pohonných hmot z již tak přebytkových trhů střední Evropy,
2. navýšený obsah biosložky v automobilovém benzínu klade nároky na přípravu „polotovaru“ pro další redistribuci hmoty v terminálech, které samy biosložku přimíchávají (Čepro a jiné velké sklady),
3. na rozdíl od okolních států není v ČR zavedena státní podpora na přimíchávání biopaliv, náklady musí nést výrobci.

Obchodní jednotka Rafinérie uspokojila dodávkami surovin pro petrochemii potřeby návazných výrobních skupin i mimo ni. Obecně lze konstatovat, že spotřeba petrochemických surovin v roce 2009 byla nepříznivě ovlivněna ekonomickou krizí, která podstatným způsobem snížila globální poptávku.

V prodeji LPG došlo k poměrně významnému navýšení prodeje v ČR, exportně byl pro Obchodní jednotku Rafinérie tradičně významný trh v Polsku, kde se prohloubila již letitá spolupráce s firmou Orlen Gaz.

Prodej nízkosírných topných olejů směřoval především do energetiky areálu Kralupy nad Vltavou a do sesterské společnosti Paramo. Sezónní přebytky vysokosírného topného oleje z rafinérie Litvínov byly řešeny exportem.

Česká rafinérská

V roce 2009 byla vyráběna motorová paliva, která vyhovovala přísným požadavkům na kvalitu motorových paliv. Trh byl zásobován produkty v odpovídající kvalitě v souladu s českými/evropskými normami (přičemž došlo k dohodě se společností ČEPRO o kvalitě motorových paliv přepravovaných produktovodem). Po celý rok se standardně přidával metylester řepkového oleje (MEŘO) do motorové nafty a bio-ethanol do automobilového benzínu v obou rafinériích podle zadání zpracovatelů. V roce 2009 byla vyrobena motorová nafta s průměrným obsahem biosložek (zejména MEŘO) ve výši 4,55 % obj. a motorový benzín s obsahem bio-ethanolu ve výši 3,52 % obj. Naplnění legislativní povinnosti však bylo v konečném důsledku pro zpracovatele negativní s ohledem na celkový ekonomický dopad

vyvolaný vyššími cenami biosložek, vyvolanou potřebou dodatečné investiční výstavby spolu s logistickými a kapacitními omezeními při segregaci různých kvalit motorových paliv. Česká rafinérská zpracovala v roce 2009 v kralupské rafinérii 2,269 a litvínovské rafinérii 4,561 milionu tun ropy, tj. celkem 6,83 milionu tun ropy, z toho na Unipetrol, který drží 51,22% podíl v České rafinérské, připadá přibližně 3,5 milionu tun.

Spolehlivost klíčových jednotek byla i v roce 2009 nejsledovanějším ukazatelem výkonnosti společnosti Česká rafinérská.

Původní finanční rozpočet pro údržbu byl stanoven ve výši 1 050 mil. Kč, přičemž skutečné náklady na údržbu činily v roce 2009 931 mil. Kč, což představuje snížení plánovaných nákladů o více než 11 %. V roce 2009 v oblasti tzv. „Maintenance Indexu“ (dle studie Solomon) se Česká rafinérská udržela v první polovině mezi hodnocenými rafineriemi.

Mezi klíčové aktivity a projekty údržby v roce 2009 patřila realizace periodické odstávky kralupské rafinérie. Při této odstávce byla uskutečněna řada investičních akcí a technologických změn vedoucích ke zvýšení bezpečnosti, ochrany životního prostředí, spolehlivosti a výkonu jednotek s cílem zajistit spolehlivý provoz rafinérie pro další čtyř až pětiletý výrobní cyklus.

Míra úspěšnosti realizace obchodní politiky (shrnutí)

Rok 2009 opět potvrdil stabilní postavení Obchodní jednotky Rafinérie na trhu České republiky i na vybraných exportních trzích. Díky cílené obchodní politice postavené na vzájemně výhodných dlouhodobých vztazích s obchodními partnery plně využívající synergií v rámci skupiny PKN Orlen Obchodní jednotka Rafinérie udržela své dosažené tržní pozice.

Očekávaný vývoj v roce 2010

- Určité oživení trhu v reakci na končící ekonomickou a finanční krizi;
- Žádné významnější plánované zarážky;
- Vyšší povinný podíl biosložek v pohonných hmotách;
- Ukončení výroby BA 91 Normal a Special;
- Přesun části poptávky po pohonných hmotách z ČR do okolních zemí kvůli vyšší spotřební dani v České republice.

1.3 Segment rafinérie II (PARAMO)

1.3.1 Externí prostředí

Společnost PARAMO má za sebou rok mnoha výzev. V reakci na ekonomickou recesi rafinérie realizovala úsporný program, podařilo se jí rozšířit kooperaci s ORLEN OIL, připravit nabídku produktů odpovídající nové legislativě či stabilizovat provoz základní jednotky na výrobu asfaltů. V lednu 2009 společnost Unipetrol s 91,77% podílem na základním kapitálu rafinérie rozhodla o výkupu všech ostatních akcií společnosti PARAMO a stala se tak jediným akcionářem této společnosti.

Počátkem roku 2009 vzrostl povinný podíl biosložky v motorové naftě z původních 2 % na 4,5 %. Společnost Paramo využila legální možnosti aplikovat daňové zvýhodnění prodeje směsné motorové nafty s obsahem MEŘO ve výši 31 %, což jí umožnilo v běžné naftě tento podíl biosložky snížit a za relativně nízkých nákladů dosáhnout vynikajících kvalitativních

parametrů. Metylestery mastných kyselin svojí cenou převyšují výrobní náklady minerální nafty. Jakékoliv množství nadávkované biosložky navíc zhoršuje hospodářský výsledek rafinerie. Nesplnění povinné kvóty 4,5 % je státem navíc tvrdě penalizováno. Společnost Paramo se proto soustředila na co nejmenší překročení povinné kvóty. Díky speciálně ustanovenému týmu se rafinérii nakonec podařilo dosáhnout vynikajícího výsledku 4,503 %.

Hlavní rizikové faktory ve finančním řízení společnosti:

- vývoj mezinárodní rafinérské marže jako rozhodujícího faktoru výsledku hospodaření společnosti;
- vývoj ceny ropy, jejíž výše určuje potřebu kapitálu a zároveň výrazně ovlivňuje ekonomiku výroby asfaltů a olejů (jejich ceny jsou nepřímo navázány na cenu ropy nebo jejich derivátů);
- vývoj kurzu amerického dolaru vůči české koruně (rafinérská marže trhem nastavovaná v USD pokrývá mj. fixní náklady a náklady na energie hrazené v Kč);
- vývoj trhu asfaltů v regionu, který zásadně určuje využití rafinérské kapacity a zároveň má výrazný vliv na vlastní rafinérskou marži společnosti Paramo.

1.3.2 Postavení na trhu

Paramo zpracovává ropu (545 462 tun v roce 2009) na rafinérské a asfaltářské výrobky a dále i na mazací a procesní oleje, včetně výrobků navazujících a pomocných. Podnik rovněž nakupuje a zpracovává olejové hydrogenáty a hydrokrakáty z Unipetrol RPA. Získané meziprodukty jsou využity při výrobě základových a mazacích olejů s velmi nízkým obsahem síry. Prodejní ceny masových výrobků byly ve sledovaném období tvořeny na základě cenových formulí vycházejících z evropských kotovaných cen.

Snížení hospodářského výsledku v porovnání s plánem a i s předchozím rokem bylo způsobeno především negativním vývojem rafinérských marží v průběhu druhé poloviny roku. Tento ukazatel nepříznivě ovlivňoval rafinérský průmysl v celosvětovém měřítku. V období očekávaných záporných výsledků se z finančního pohledu společnost soustředila především na zachování velmi dobrých ukazatelů likvidity, udržení kladných hodnot EBITDA a minimalizaci fixních nákladů. Z důvodu růstu cen ropy a probíhající hospodářské krize se společnost v celém roce 2009 zaměřila na minimalizaci potřeb pracovního kapitálu, aby udržela své čisté zadlužení na výborných hodnotách minulých let. Záměr se jí podařilo splnit důslednou kontrolou pohledávek z obchodního styku (celkově i po lhůtě splatnosti), optimalizací stavu zásob (surovin, poloproduktů i výrobků) a vyjednáváním delších lhůt splatností v nákupních kontraktech. Společnost Paramo vykázala záporný hospodářský výsledek před zdaněním podle IFRS – 120 mil. Kč. Výsledek hospodaření před zdaněním za účetní období 2008 podle IRFS činil 50 mil. Kč.

1.3.3 Obchodní politika

Obchodní činnost nebyla v roce 2009 s ohledem na pokles výroby v mnoha odvětvích hospodářství jednoduchá. Rafinérské výrobky (tj. motorová nafta, primární benzín, topný olej lehký i těžký a propan-butan) nacházejí své zákazníky převážně na tuzemském trhu. Hlavním obchodním partnerem v oblasti rafinérských produktů zůstala ve sledovaném období sesterská společnost Unipetrol RPA, kam směřovaly dodávky primárního benzínu a vakuových destilátů.

V případě maziv se společnost Paramo musela vypořádat nejen s konkurenčním tlakem, ale i s nižší spotřebou maziv u svých stávajících zákazníků v souvislosti se světovou recesí. Tuto obchodní ztrátu se jí podařilo částečně nahradit nalezením nových odběratelů. Rafinérie v roce 2009 významným způsobem změnila distribuci výrobků a zboží. Vlastní rozvoz produktů v červnu nahradila externí dopravou. S ohledem na podstatně vyšší náklady nutné na kompletní outsourcing distribuce si ve vlastních rukou ponechala nevýrobní distribuční sklady.

Jedním z nosných produktů Paramo se v následujících letech stanou základové oleje. Obchodní tým byl proto ve druhém pololetí 2009 posílen a nyní nabízí základové oleje vysokých kvalitativních parametrů po celé Evropě. V brzké době doplní portfolio nabídky Paramo základové oleje skupiny II.

V roce 2009 společnost využila při prodeji asfaltů dokončené investice do navýšení kapacity výroby a skladování silničních modifikovaných asfaltů, čímž si upevnila svoji pozici na trhu asfaltů. V tomto trendu bude Paramo pokračovat i v dalších letech.

Prodej speciálních asfaltových výrobků byl limitován hospodářskou recesí i politickou situací na domácím trhu.

Správy a údržby silnic představují pro Paramo významné odběratele asfaltových emulzí. V roce 2009 se rafinérii podařilo s těmito subjekty uzavřít víceleté kontrakty. Důležitými zákazníky společnosti PARAMO jsou i velké stavební společnosti realizující stavby a opravy komunikací.

Společnost Paramo se v roce 2009 zabývala užším provázáním obchodních politik v oblasti olejů s ORLEN OIL a v případě asfaltů s Orlen AsFalt.

Potřeby trhu, stejně tak i legislativní požadavky, vedly k doplnění sortimentu o nové výrobky. Jejich vývoj přitom respektoval možnosti rafinérie a v souladu se schváleným plánem zahrnoval inovace, technický servis, podporu prodeje a implementaci právních a technických legislativních opatření. V případě chemických látek pokračovaly přípravy implementace nových evropských nařízení REACH a GHS.

Očekávaný vývoj, záměry a cíle

Cíle společnosti Paramo pro rok 2010 vycházejí z plánu rozvoje, který respektuje makroekonomické dispozice vypracované strategickými odborníky PKN Orlen/Unipetrol.

V rafinérských procesech zůstává i nadále aktuální prohloubení spolupráce v rámci skupiny PKN Orlen/Unipetrol, zachování zpracování ropy, udržení podílu mazacích olejů a asfaltů na domácím trhu, jako i specializace ve výrobě mazacích olejů. Záměry se týkají výroby a prodeje vysoce kvalitních výrobků s ohledem na světové trendy vývoje a budování vyspělého pracovního týmu s podporou růstu obchodní zdatnosti. Plán rozvoje zahrnuje i spolehlivé výrobní zařízení neohrožující životní prostředí.

Společnost učiní další kroky v realizaci programů vedoucích ke zlepšení efektivity výroby. Za prioritní považuje zejména snížení spotřeby nakupovaných energií.

V rámci svých rozvojových záměrů společnost PARAMO bude pokračovat v postupném rozšiřování výroby modifikovaných asfaltů.

1.4 Segment petrochemie I (Unipetrol RPA – Obchodní jednotka Monomery a chemikálie)

1.4.1 Externí prostředí

Trhy hlavních produktů obchodní jednotky Monomery a chemikálie byly i v roce 2009 zasaženy pokračující celosvětovou ekonomickou a finanční krizí. Kromě přetrvávající slabé poptávky musely některé společnosti čelit také přísnějším úvěrovým podmínkám. Změny podmínek na trzích hlavních produktů a jejich derivátů se přímo odrážely také na úrovni vytížení evropských etylénových jednotek. To zůstávalo po většinu roku pod normální úroveň, pouze ve třetím a na začátku čtvrtého kvartálu se dokázalo dlouhodoběji udržet kolem 90 %. V této době docházelo k významnému růstu poptávky ze sektoru derivátů etylénu a propylénu a ročního maxima dosahovaly také marže provozovatelů etylénových jednotek. Napětí na trhu ještě zvýšilo několik neplánovaných odstávek. Limitujícím faktorem výroby v prvním pololetí se kromě nízkých petrochemických marží, které se v případě spotových cen pohybovaly v záporných hodnotách, stala také relativně špatná situace na trzích hlavních produktů etylénové jednotky. Poptávka z navazujících sektorů byla totiž celkově slabá a v mnoha případech ještě omezená řadou plánovaných a neplánovaných odstávek. Z ekonomických důvodů došlo v polovině roku dokonce k odstavení několika západoevropských etylénových jednotek. Slabá poptávka z navazujících sektorů stála za nižším vytížením etylénových jednotek také na konci roku. Měnící se skladba surovin naopak dokázala přímo ovlivňovat tržní situaci. Výrazně levnější ceny propanu a butanu totiž umožňovaly flexibilním etylénovým jednotkám v průběhu druhého a třetího čtvrtletí krakovat lehčí suroviny. To snižovalo dostupnost propylénu a benzenu v tomto období a ještě umocňovalo napětí vyvolané řadou neplánovaných odstávek.

Nejistá velikost budoucí poptávky a přetrvávající celosvětová ekonomická krize změnily způsob stanovování kontraktních cen monomerů. Přechod kotování ze čtvrtletní na měsíční bázi způsobil propad lednové kontraktní ceny etylénu o 600 EUR/t a propylénu o 523 EUR/t. Původní předpoklady o návratu ke kvartálním cenám po stabilizaci tržních podmínek se nepotvrdily a měsíční způsob stanovování cen, zpočátku považovaný za nouzové řešení, nakonec přetrval po celý rok. Prudký pokles se naopak vyhnul spotovým cenám, které citelně oslabily již v průběhu čtvrtého kvartálu předchozího roku. Kontraktní ceny etylénu a propylénu rostly v průběhu téměř celého roku, k jejich poklesu došlo až v posledním čtvrtletí. Podporu cenám přinášel především permanentně posilující trh s primárním benzínem a v druhé polovině roku také zlepšená poptávka a několik neplánovaných odstávek. Patrný nebyl ani tradiční sezónní pokles, typický pro letní měsíce. Rozměrů minulých let nedosáhlo ani obvyklé snižování zásob na konci roku, většina hráčů totiž držela zásoby na nízké úrovni již v předchozích měsících. Za poklesem cen v posledním čtvrtletí tak stála především slabší poptávka ze sektoru derivátů.

Situaci na evropském trhu benzenu ovlivňovaly spíše ceny surovin a vývoj v ostatních teritoriích než stav domácí poptávky a nabídky. Přetrvávající celosvětová ekonomická a finanční krize vedla v lednu k uzavření historicky nejnižšího kontraktu benzenu na úrovni 180 EUR/t, FOB NWE. Na srovnatelnou úroveň se ceny za posledních dvacet let dostaly pouze dvakrát, v roce 1995 a 1999. V obou případech se však ropa Brent pohybovala výrazně pod hranicí 20 USD/bbl. Ceny benzenu permanentně posilovaly od začátku roku do konce července, jedinou výjimkou byla druhá polovina února. Omezená možnost exportů v tomto období vedla k přebytku produktu na evropském trhu a následně také k poklesu cen. Za pozitivním cenovým vývojem naopak stály exporty do Asie a USA, nižší výkony evropských etylénových jednotek, krakování lehčích surovin, restarty jednotek v navazujících sektorech,

zlepšující se poptávka po polystyrenu a v neposlední řadě také permanentní růst cen ropy a primárního benzínu. Evropská poptávka byla totiž stále slabá, především od výrobců styrenu. Posilování cen v prvních měsících však nedokázalo držet krok s intenzitou růstu cen surovin a drželo spread mezi benzenem a primárním benzínem v záporných číslech po celé první čtvrtletí. Od srpna začaly ceny znovu oslabovat. Snížil se export do USA a slabá stále zůstávala také poptávka ze sektoru navazujících výrob. Vytížení některých styrenových jednotek dosahovalo pouze 50 %. Trh se musel potýkat s přebytkem benzenu, protože návrat provozovatelů etylénových jednotek ke krakování primárního benzínu a odstávky jednotek v navazujících sektorech ztlačily jeho dostupnost. Trh kvůli výrobním a logistickým problémům opět posílil na začátku čtvrtého kvartálu a následně došlo i k jeho stabilizaci. Pevné ceny se díky exportům do USA a Asie udržely až do konce roku.

Výroba oxoalkoholů byla ve společnosti Unipetrol RPA ukončena k 31. květnu 2009. Situace na evropském trhu oxoalkoholů do tohoto data byla jednou z hlavních příčin, které k tomuto rozhodnutí vedly. Ceny na začátku roku zareagovaly na propad kontraktů propylénu o 523 EUR/t a významně oslabily. Tlak na ceny zvyšovala také přítomnost importovaného materiálu z Ruska a Asie.

Situace na trzích agrochemikálií se v průběhu roku několikrát změnila. Výsledkem byla fluktuace cen, která však zdaleka nedosahovala takových rozměrů jako v předchozím roce. Ceny čpavku klesly na úroveň, na které se pohybovaly před rokem 2008, ceny močoviny dokonce na hodnoty, za které se produkt prodával před rokem 2007. Slabý byl nejen trh hnojiv, ale i poptávka z průmyslového sektoru. Společná pro oba trhy byla také omezená dostupnost produktu z Ukrajiny. Výroba se stávala v průběhu roku kvůli růstu cen zemního plynu a kvůli relativně nízkým cenám čpavku a močoviny často nerentabilní a nutila ukrajinské výrobce omezovat, v mnoha případech dokonce úplně odstavovat výrobu. K nižšímu vytížení čpavkových jednotek docházelo ze stejných důvodů také v Rusku. V celém prvním čtvrtletí ceny čpavku díky relativně dobré poptávce posilovaly. Poté se aktivita snížila a ceny začaly oslabovat. Pokles cen zemního plynu v tomto období vedl k restartu řady evropských jednotek, dostupnost čpavku se zlepšila také v ostatních teritoriích. Situaci změnila až řada červencových neplánovaných odstávek v severozápadní Evropě, která nastartovala růst poptávky z tohoto teritoria. Ceny začaly růst a v mírném posilování pokračovaly až do konce října. Trh na konci roku znovu oslabil. Evropské ceny čpavku ovlivňovala v průběhu celého roku také situace na trhu USA, největšího světového importéra čpavku. Za růstem cen močoviny na začátku roku stálo především vypsání několika tendrů na její nákup v Asii. To vedlo k významnému růstu poptávky, jejímu uspokojení však bránila snížená dostupnost produktu, především z Ukrajiny. Napětí ještě vzrostlo po rozhodnutí čínské vlády navýšit exportní taxy na 110 %. Situace se znovu změnila na začátku března, výroba na Ukrajině se vrátila na normální úroveň a poptávka začala klesat. To vedlo k oslabení cen, které nestačily pokrývat náklady výrobců, a zvyšovalo tlak na odstavení jednotek. Na začátku druhého kvartálu se ceny stabilizovaly a s výjimkou významnějšího poklesu v letních měsících a růstu na konci roku se měnily pouze o několik amerických dolarů. Za růstem cen na konci roku stály významné nákupy traderů a odstávky několika výrobních jednotek. Produkt z Evropy směřoval v průběhu roku také do Latinské Ameriky a Afriky.

Rizikové faktory

Trhy hlavních výrobků se musely v průběhu celého roku 2009 potýkat s dopady celosvětové ekonomické a finanční krize. Ačkoliv situace se postupně zlepšovala, velikost poptávky ani vytížení výrobních jednotek se nedokázaly vrátit na úroveň před vypuknutím krize.

Evropský trh by měl v blízké době naplno pocítit také příliv importovaných olefinů a především polyetylénu ze Středního východu a z Asie. V těchto teritoriích s přístupem k levným surovinám je ve výstavbě řada nových velkokapacitních jednotek, které jsou většinou exportně orientované. Významný růst nových kapacit v Číně sníží její potřebu importů a volný produkt ze Středního východu a z Asie začne směřovat na evropské trhy.

Dalším z klíčových faktorů s přímým dopadem na ekonomické výsledky obchodní jednotky Monomery a chemikálie je cena ropy a ropných derivátů na světových trzích. Odhadnout budoucí cenový vývoj ropy a ropných derivátů je velmi obtížné. To potvrzuje značná fluktuace cen v posledních letech a také velmi rozdílné odhady renomovaných společností, které se liší až o desítky USD/bbl. Stále totiž není zcela zřejmé, jakým tempem bude docházet k revitalizaci trhů zasažených celosvětovou ekonomickou a finanční krizí.

Hospodaření obchodní jednotky Monomery a chemikálie zásadním způsobem ovlivňuje také vývoj kurzu koruny k zahraničním měnám, především k euru a americkému dolaru. Převážná většina surovin je kotovaná v amerických dolarech, prodej hlavních výrobků obchodní jednotky je naopak realizován především v eurech. Směnný kurz amerického dolaru k euru kolísá v průběhu minulých tří let mezi 0,63–0,78 USD/EUR.

Stejně významná je také dostupnost výrobních zařízení a zajištění kontinuálních dodávek dostatečného množství hlavních surovin.

Zvyšující se prodej agrochemikálií do průmyslového sektoru pomáhá snižovat sezónní výkyvy poptávky, nicméně i s tímto faktorem je do budoucna potřeba stále počítat.

1.4.2 Postavení na trhu a obchodní politika

Hlavním předmětem podnikání obchodní jednotky Monomery a chemikálie je prodej produktů etylénové jednotky a agrochemikálií. Mezi nejvýznamnější produkty patří etylén, propylén, benzen, čpavek a močovina. Tyto výrobky zajistily v roce 2009 více než 75 % veškerých tržeb obchodní jednotky. V květnu byla z důvodu zastaralé, surovinově i energeticky náročné technologie ukončena výroba oxoalkoholů. K odstavení výroby přispěla také globální ekonomická krize, která významně změnila tržní podmínky. Odstavení jednotky následně umožnilo efektivněji využít hlavní suroviny (propylén a vodík) v jiných výrobních procesech společnosti Unipetrol RPA.

Velikostí výrobních kapacit se obchodní jednotka Monomery a chemikálie řadí mezi malé hráče, výjimkou jsou kapacity monomerů, které lze v rámci evropského trhu považovat za středně velké. V dubnu byla uvedena do provozu nová jednotka extrakce benzenu, která navýšila výrobní kapacitu benzenu ve společnosti Unipetrol RPA.

Skladba zákaznického portfolia ani velikost tržních podílů v tuzemsku nedoznala v průběhu roku 2009 žádných významných změn. Trhy petrochemických výrobků i agrochemikálií se i nadále musely potýkat s dopady celosvětové ekonomické a finanční krize. Velikost poptávky se však postupně zvyšovala a souběžně s ní posilovaly také ceny hlavních surovin a výrobků.

Hlavním trhem pro produkty etylénové jednotky zůstalo tuzemsko, monomery a benzen byly buď zpracovány ve výrobních jednotkách Unipetrol RPA, nebo přepraveny sítí existujících produktovodů ke strategickým odběratelům (Spolana, Synthos). Vedlejší produkty etylénové jednotky směřovaly především do tuzemska a na trhy západní Evropy.

Na tuzemském trhu skončila stejně jako v předchozích letech valná většina čpavku vyrobeného ve společnosti Unipetrol RPA. Hlavním důvodem byla dlouhodobá smlouva na dodávky čpavku uzavřená s největším tuzemským výrobcem hnojiv. Významné změny oproti minulým rokům nezaznamenaly ani prodeje močoviny. Přibližně polovina vyrobené močoviny směřovala k tuzemským spotřebitelům, druhá polovina nalezla odběratele ve střední Evropě. Na trzích v Rakousku, Německu a Polsku bylo prodáno více než 95 % močoviny určené pro export.

Očekávaný vývoj v roce 2010

Výhledy pro rok 2010 počítají s oživením ekonomiky, které by mělo vést k postupné stabilizaci petrochemických i agrochemických trhů, k růstu cen hlavních výrobků a následně také k růstu marží. Zvyšovat by se měla nejen poptávka ze sektoru derivátů etylénu, propylénu a benzenu, ale také ze sektoru průmyslových hnojiv. To by mělo vést k vyššímu vytížení výrobních jednotek. Přílišný optimismus však zatím není na místě, růst ekonomiky bude spíše pozvolný a velikost poptávky ani vytížení výrobních jednotek se zcela jistě nedokáže vrátit na úroveň před vypuknutím krize. Hlavním rizikem pro evropský trh zůstanou importy polyolefinů z nových, převážně exportně orientovaných jednotek na Středním východě a v Asii. Jejich přítomnost na evropském trhu omezí výrobu etylénových jednotek, ziskovost bude částečně kompenzována zvýšenými cenami propylénu, butadienu a benzenu.

1.5 Segment petrochemie II (Unipetrol RPA – Obchodní jednotka Polyolefiny)

1.5.1 Externí prostředí

Hlavní faktory ovlivňující úspěšnost obchodování se týkají vývoje poptávky, která už měla rostoucí charakter v roce 2009, ale ještě nedosáhla úrovně předkrizových let. Druhým významným faktorem byly rostoucí surovinové náklady, které díky omezené poptávce nebylo možno plně promítnout do prodejních cen produktů, a tím docházelo k negativnímu vývoji marží. Proti očekávání se zatím neuplatnil vliv nově dokončených instalovaných kapacit na Středním východě, které využívají výhody nízkých nákladů na petrochemické suroviny. Naopak v průběhu roku docházelo k situacím, kdy cenová hladina v Asii byla vyšší než cenová úroveň polyolefinů v Evropě. V tomto období společnost využila exportní příležitosti k zvýšení vytížení kapacit, snížení jednotkových fixních nákladů a uvolnění pracovního kapitálu optimalizací skladových zásob.

1.5.2 Postavení na trhu a obchodní politika

Výrobní kapacity vysokohustotního polyetylénu (HDPE) a polypropylénu (PP) společnosti Unipetrol RPA v Záluží u Litvínova představují výhradního výrobce polyolefinů v České republice a významného hráče ve střední Evropě. Instalované kapacity představují více než 5 % evropského HDPE a téměř 3 % kapacity polypropylénu. Kapacita HDPE převyšuje výrazně spotřebu domácího trhu, a proto jsou téměř $\frac{3}{4}$ vyrobeného HDPE pod obchodní značkou LITEN exportovány. Spotřeba PP v České republice je srovnatelná s kapacitou společnosti a z toho důvodu je exportováno do evropských trhů méně než polovina vyrobeného polypropylénu. V roce 2009 bylo obchodováno na 37 trzích. Hlavními exportními trhy jsou již tradičně německý, slovenský, rakouský a ukrajinský.

Rok 2009 začínal s historicky nízkou cenovou úrovní v oblasti okolo 700 EUR/t polyolefinů a tato úroveň rostla celé tři kvartály. Na konci třetího čtvrtletí byla již cenová úroveň okolo

1000–1100 EUR/t. Ve čtvrtém kvartálu došlo ke kolísání cen. Díky omezené poptávce zejména v západní Evropě zůstávají dosahované marže na nízké úrovni. Vysoce konkurenční evropské prostředí udržuje nízké cenové hladiny polymerů a skutečnost nižšího vytižení kapacit znamená pro výrobce další negativní vliv na dosaženou marži. Díky nastavené obchodní a produktové filozofii se společnosti v oblasti polymerů dařilo udržet srovnatelné vytižení výrobních jednotek jako v minulém roce.

Většina evropských výrobců polyolefinů očekávala již v roce 2009 výrazný vliv nově postavených jednotek na Středním východě, které s vysokou pravděpodobností budou chtít uplatnit zboží i na evropském trhu. Díky zpoždění ve výstavbě, potížím s najetím jednotek a odložením některých projektů na pozdější dobu se tento vliv neprojevil nijak výrazně. Větší vliv se tak očekává až v roce 2010, zejména v jeho druhé polovině. Společnost uplatňuje filozofii orientace na výrobky s vyšší přidanou hodnotou a výrobky inovované pro konkrétní zákazníky, aby byl v budoucnu omezen potenciální dopad importovaných plastů z nově vznikajících jednotek v regionech s nízkými výrobními náklady.

Očekávaný vývoj, záměry a cíle

Dlouhodobě udržitelná konkurenční pozice společnosti je založena na principu trvalého zlepšování – analýzy situace, návrhu opatření, jejich realizace a vyhodnocení úspěšnosti. Promítnutí inovací do výrobních procesů umožnilo pokračovat ve snižování energetické a materiálové náročnosti. U většiny nově zaváděných výrobků bylo dosaženo nadprůměrné marže. Důraz je kladen na informační podporu pro udržení dlouhodobé konkurenceschopnosti. Kromě snahy o zavádění nových výrobků a omezování nákladů patří mezi cíle společnosti i zvyšování využití instalovaných kapacit. V roce 2009 byla úspěšně dokončena investiční akce, která umožní zvýšení objemu výroby a prodeje polypropylénu a tím posílení pozice na cílových evropských trzích.

1.6 Maloobchod

1.6.1 Externí prostředí a postavení na trhu

Podle zveřejněných statistických údajů, zpracovaných Ministerstvem průmyslu a obchodu, je k 31. 12. 2009 v České republice 6 499 čerpacích stanic, včetně drobných prodejců, neveřejných výdejen a čerpacích stanic umístěných převážně v areálech zemědělských, dopravních či stavebních firem. Do celkového počtu je také zahrnuto 989 veřejných čerpacích stanic s nabídkou pouze jednoho produktu – převážně motorové nafty (566 stanic), LPG (411 stanic) nebo nově i čerpací stanice na CNG. Veřejných čerpacích stanic je celkem v evidenci 3 615, z toho s nabídkou širšího sortimentu pohonných hmot a služeb bylo koncem roku 2009 v České republice 2 612. Podíl čerpacích stanic společnosti Benzina na této síti dosahuje 12,9 %. Meziročně stoupl počet veřejných stanic na trhu ČR o 1 %. Maloobchodní společnost skupiny Unipetrol BENZINA je provozovatelem největší sítě čerpacích stanic v České republice. K 31. 12. 2009 provozovala 337 čerpacích stanic s širokou nabídkou aditivovaných pohonných hmot, vybraný segment nabízí kolekci prémiových paliv VERVA a dále široký sortiment dalšího zboží, občerstvení a služeb. Tato síť byla v letech 2006–2009 postupně zrekonstruována a zmodernizována a je v současné době profilována do dvou segmentů, prémiového, jehož reprezentantem na tuzemském trhu je 107 čerpacích stanic BENZINA plus, a standardní portfolio Benzina. Ke konci roku 2009 bylo zmodernizováno v obou segmentech celkem 289 stanic.

I v roce 2009 lze kladně hodnotit tržní pozici čerpacích stanic společnosti v prodeji pohonných látek. Na spotřebu po celý rok působily ekonomické faktory, které negativně

ovlivnily poptávku po pohonných hmotách. Z dostupných statistických údajů meziročního srovnání dodávek pohonných hmot na domácí trh je vykázán pouze nepatrný 1% nárůst. Zvýšení dodávek bylo silně ovlivněno nárůstem dovozu zejména u motorové nafty a je nyní předmětem rozsáhlého mezinárodního šetření z pohledu zařídění, objemů a může doznat změn pro hodnocení vývoje trhu právě v období 2008 a 2009 s finální změnou na pokles. Podle současných dat ČSÚ při nárůstu dodávek nafty na trh o 1,5 % vzrostl meziročně prodej nafty v síti společnosti o 1,7 %. Tržním podílem s přihlédnutím ke stavu údajů za rok 2009 a 2008 se společnost přiblížila ke 14 %. Oproti svému minimu (9,9 %), kterého BENZINA dosáhla v roce 2005, je, vzhledem k průměru posledních tří let (13 %), stavu a vývoji makroekonomických faktorů české ekonomiky, vývoj tržního podílu pozitivní. Celkový počet čerpacích stanic na trhu přitom stále mírně roste (meziročně o 1 %) a roste i počet a tržní podíl čerpacích stanic u hypermarketů.

1.6.2 Obchodní politika

Benzina také významně rozšířila nabídku prémiových paliv. Vysokooktanový nadstandardně aditivovaný automobilový benzín značky „Verva 100“ nabízí 100 čerpacích stanic BENZINA plus a prémiová aditivovaná motorová nafta, která byla reformulována a ve špičkové kvalitě s cetanovým číslem 60 uvedena na trh v září 2009. Verva diesel je v nabídce u 129 stanic. Zatím na malém počtu stanic byla do nabídky zahrnuta nově i Verva 95 k doplnění kolekce prémiových paliv. Prémiová paliva jsou velice dobře hodnocena odbornou veřejností a vykazují rostoucí poptávku. V prémiovém segmentu stanic dosáhla prémiová paliva výrazného nárůstu v porovnání s minulým obdobím.

Také v roce 2009 Benzina postupovala v souladu s dlouhodobou strategií, formulovanou v roce 2006, jejímž základním cílem je zvýšení tržního podílu při efektivním vynaložení prostředků a zajištěné finanční stabilitě. Mezi klíčové prvky této strategie patří zejména:

- uvedení a rozšíření značky „BENZINA plus“ pro čerpací stanice s úplnou nabídkou sortimentu pohonných látek včetně prémiových produktů Verva, s bohatou nabídkou kvalitního zboží v obchodu, širokou nabídkou gastronomických služeb a nabídkou dalších doplňkových služeb.

Strategie předpokládá:

- přestavbu a modernizaci zhruba třetiny sítě do standardu BENZINA plus,
- zlepšení vnímání značky Benzina jako standardu pro čerpací stanice nabízející kvalitní pohonné látky, široký sortiment zboží v obchodu, dle místních podmínek i možnost rychlého občerstvení a další doplňkové služby,
- důsledná orientace na potřeby zákazníků,
- rozšíření a zkvalitnění poskytovaných služeb ve všech segmentech
- a účinné a cíleně zaměřené marketingové aktivity.

V roce 2009 pokračoval v souladu s ročním plánem program přestaveb a modernizace čerpacích stanic, podařilo se naplnit dlouhodobý strategický záměr a do konce roku 2009 přebudovat 86 % sítě do stavu, který odpovídá vysokým standardům. Na 69 stanicích je provozováno rychlé občerstvení. Je potěšující, že realizované obchodní i marketingové změny velmi pozitivně přijímají zákazníci. Dlouhodobý růst tržního podílu (z 9,9 % v roce 2005 na téměř 14 % v roce 2009), pokračující růst diesellových paliv (o 1,7 %) a meziroční nárůst tržeb (v obchodech o 3 % a v gastronomii o více než čtvrtinu) potvrdily, že čerpací stanice společnosti jsou velmi vyhledávanými širokou zákaznickou klientelou.

Klíčovou aktivitou společnosti Benzina je prodej pohonných hmot, ostatního zboží a služeb na čerpacích stanicích. Struktura prodeje potvrdila dlouhodobý trend vyšší poptávky u motorové nafty na úkor benzínů.

Sortimentní struktura prodeje pohonných hmot na čerpacích stanicích v roce 2009 (%)

Automobilové benzíny	Diesel
43,1	56,9

I v roce 2009 pokračoval trend rostoucího podílu motorové nafty v prodeji pohonných hmot, meziročně se podíl dieselových paliv zvýšil o 2,2 %. Celkový prodej motorové nafty v naší síti vykázal za rok 2009 v porovnání se stejným obdobím roku 2008 nárůst o 1,7 %. Výrazně se na tom podílela i zvýšená poptávka po prémiové naftě VERVA Diesel pro osobní automobily. V roce 2009 společnost rozšířila nabídku paliv o směšnou motorovou naftu s 30 % MEŘO na vybraném segmentu 26 čerpacích stanic.

V prodeji automobilových benzínů nosným druhem zůstává automobilový benzín Natural 95, jehož podíl v oktanové skladbě prodáváných automobilových benzínů v roce 2009 dosáhl 93,2 %, a proti roku 2008 se mírně zvýšil o 1,1 %. Ve vazbě na vývoj a skladbu parku osobních automobilů poptávka po tomto nosném druhu dlouhodobě stagnuje. V meziročním srovnání vzrostl především prodej vysokooktanového benzínu, jeho podíl dosáhl 2,5 % a poptávka po tomto produktu od jeho zavedení v roce 2006 stále roste. Dlouhodobě klesá poptávka po benzínech v oktanové hladině 91.

V souladu s platnou legislativou byl od ledna 2009 zahájen v síti čerpacích stanic i prodej paliv již se zvýšeným obsahem maloobjemových přísad biosložky, u motorové nafty 4,5 % a u automobilového benzínu 3,5 %. V rámci celostátního monitoringu kvality prodáváných paliv u veřejných sítí, který provedla Česká obchodní inspekce, všechny nosné druhy pohonných hmot a prémiová paliva kontrovaná v naší síti vyhověly platným technickým normám jakosti.

Ve srovnání s rokem 2008 mírně vyšší jednotková marže z prodeje pohonných látek, nárůst prodejů motorové nafty, zejména vyšší prodej prémiových paliv s vyšší přidanou hodnotou a také úspory nákladů byly hlavní faktory, které výrazně přispěly k velmi úspěšnému hospodářskému výsledku v maloobchodním segmentu.

Roky 2006 až 2009 byly pro společnost Benzina velmi úspěšným obdobím. Zvolená a postupně realizovaná maloobchodní strategie, každodenní obchodní politika, úspěšné promo akce na podporu prodeje a zajímavé reklamní kampaně zvýšily zájem zákazníků o značku BENZINA a podpořily zájem o prémiovou naftu Verva Diesel. V širších marketingových souvislostech vedly k posílení důvěry zákazníků a obnově postavení společnosti BENZINA jako vůdčí a respektované společnosti na trhu čerpacích stanic v ČR.

Očekávaný vývoj v roce 2010

Výhled na rok 2010 je zatížen značnou nejistotou. Trh maloobchodního prodeje pohonných hmot bude i v roce 2010 ovlivněn řadou negativních faktorů. Poptávka bude stále negativně ovlivněna ekonomickým poklesem v roce 2009, patrný bude i vliv vyššího daňového zatížení ve srovnání se zahraničím a pokračující nárůst nezaměstnanosti. Prioritou pro segment maloobchod zůstává udržení tržního podílu při zachování ekonomické stability. V oblasti investic zůstává prioritou rozšíření prémiových paliv a dokončení nového pokladního systému na čerpacích stanicích. Pokud jde o sortiment a kvalitu pohonných hmot na trhu, bude ve 2.

pololetí 2010 vyřazen z trhu neperspektivní Speciál 91. Benzina také počítá s výraznou marketingovou podporou prodeje pohonných hmot na čerpacích stanicích. Podle vývoje poptávky lze počítat i s nástupem dalších alternativních paliv.

1.7 Model Corporate Governance

Ve skupině Unipetrol je uplatňován model Corporate Governance (řízení podniku), který vychází z následujících zásad:

- rozdělené zodpovědnosti za výrobu a obchod;
- soustředěné centrum sdílených služeb a řízení dodavatelského řetězce;
- zjednodušení právní struktury.

Výsledkem je zlepšení administrativy, zkvalitnění koordinace, rychlejší rozhodovací procesy a větší konkurenceschopnost.

Řízení segmentu a dohled vlastníka

Aktivity kapitálové skupiny Unipetrol se v zásadě dělí na tyto segmenty:

- petrochemický;
- rafinérský;
- maloobchodní.

Toto oddělení odpovědnosti za řízení jednotlivých segmentů mezi představenstvo a odborné ředitele je zapracováno do Organizačního řádu.

1.8 Investice

Ve společnosti Unipetrol RPA byly i v roce 2009 implementovány projekty pro zvýšení kapacity etylénové jednotky na plánovaných 544 kt/rok etylénu a fyzicky dokončena realizace projektu na zvýšení produkce polypropylénu na koncových 275 kt/rok. Kromě toho byly hlavní investiční aktivity zaměřeny zejména na udržení provozní spolehlivosti, bezpečnosti a zajištění legislativních požadavků v oblasti životního prostředí.

Investiční program společnosti Česká rafinérská na rok 2009 se zaměřil na udržovací investice, ochranu životního prostředí, spolehlivost a dostupnost zařízení, ale také na zvyšování výkonu a rozšiřování kapacit. V litvínovské rafinérii byla dokončena realizace projektu na zvýšení kapacity stáčecího zařízení pro příjem surovin pro petrochemické výroby. Dále byla dokončena realizace projektu na přesunutí elektrického zařízení z korozivního prostředí Clausových jednotek. V kralupské rafinérii byla dokončena realizace modernizace sekce dělení zkapalněných plynů na jednotce fluidního katalytického krakování. Na téže jednotce byl též dokončen projekt na zvýšení energetické účinnosti. Ze započatých investičních akcí je nutno uvést realizaci filtrace slurry oleje, která bude mít velký vliv na ekonomiku provozu rafinérie.

Společnost Paramo v rámci intenzifikace odsíření středních destilátů dokončila projekt intenzifikace instalací nového vodíkového kompresoru. V oblasti ekologie byla zahájena rekonstrukce skladovací nádrže VR28.

Společnost Benzina formou franchisingu přidala ke své síti čerpacích stanic další čtyři. Dále se tradičně soustředila na rekonstrukce stávajících čerpacích stanic BENZINA Standard,

výměnu mycích linek a na rekonstrukce čističek odpadních vod. Úspěšně pokračovala výměna pokladního systému.

Společnost Butadien Kralupy pokračovala ve výstavbě nové jednotky pro výrobu butadienu s kapacitou 120 kt/rok. Tento projekt bude dokončen a uveden do provozu v průběhu prvního pololetí roku 2010.

Společnost Unipetrol DOPRAVA realizovala rekonstrukci vlečkové váhy v kralupském areálu, elektrické lokomotivy řady 121 a 37 cisternových vozů ZAES.

Přehled hlavních realizovaných a zahájených investic za rok 2009
Investiční náklady v milionech Kč

UNIPETROL RPA, s.r.o.

Název investice	Pořizovací cena	Proinvestováno v 2008 a dříve	Proinvestováno v 2009	Míra dokončení (%)	Umístění	Způsob financování
Zvýšení výroby polypropylénu na 275 kt/rok	900	756	129	100	tuzemsko	vlastní zdroje
Zvýšení kapacity etylénové jednotky	577	472	22	100	tuzemsko	vlastní zdroje
Příprava a spalování biopaliva – 1. etapa	407	394	13	100	tuzemsko	vlastní zdroje
Rekonstrukce chladicí věže 235 (T 200)	135	90	45	100	tuzemsko	vlastní zdroje
Revamp pyrolýzní pece BA-102	127	35	92	100	tuzemsko	vlastní zdroje
Rekonstrukce pyrolýzní pece BA 103	77	0	77	100	tuzemsko	vlastní zdroje
Rekonstrukce pyrolýzní pece BA-101	48	0	48	100	tuzemsko	vlastní zdroje
Výměna generátoru TG11	60	21	32	75	tuzemsko	vlastní zdroje
Výměna soustrojí čerpání vypíracího roztoku TEA	96	28	29	55	tuzemsko	vlastní zdroje

Rekonstrukce R200 – výměna transformátorů T 102, T 101	70	0	39	55	tuzemsko	vlastní zdroje
Rekonstrukce pyrolýzní pece BA-104	100	0	29	29	tuzemsko	vlastní zdroje
Rekonstrukce pyrolýzní pece BA-107	77	0	19	25	tuzemsko	vlastní zdroje

ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a.s.

Název investice	Požizovací cena	Proinvestováno v 2008 a dříve	Proinvestováno v 2009	Míra dokončení (%)	Umístění	Způsob financování
Stáčení surovin pro etylénovou jednotku	146	107	30	100	tuzemsko	vlastní zdroje
Přesunutí elektrického zařízení z FARu 7	131	63	57	100	tuzemsko	vlastní zdroje
Cirkulační kompresor 2512 – zvýšení spolehlivosti	97	34	63	100	tuzemsko	vlastní zdroje
Zvýšení energetické účinnosti – 1. fáze	93	51	37	100	tuzemsko	vlastní zdroje
Modernizace FCC LPG sekce – 1. fáze	456	112	237	99	tuzemsko	vlastní zdroje
Modernizace tankoviště Kralupy	141	86	25	94	tuzemsko	vlastní zdroje
Filtrace slurry oleje	138	4	57	37	tuzemsko	vlastní zdroje

PARAMO, a.s.

Název investice	Požizovací cena	Proinvestováno v 2008 a dříve	Proinvestováno v 2009	Míra dokončení (%)	Umístění	Způsob financování
Intenzifikace HOSD-PS41-	50	21	23	100	tuzemsko	vlastní zdroje

1. etapa (vodíkový kompresor)						
Modernizace ŘS reaktoru 36R-321	6	0	6	100	tuzemsk o	vlastní zdroje
Upgrade jednotky pro výrobu procesních olejů (čtvrt provoz)	6	0	6	100	tuzemsk o	vlastní zdroje
Rozšíření výroby modifikovaný ch asfaltů – 2. Etapa	5	0	5	100	tuzemsk o	vlastní zdroje
Rekonstrukce skladovací nádrže VR28	25	0	11	45	tuzemsk o	vlastní zdroje

BENZINA, s.r.o.

Název investice	Pořizovací cena	Proinvestováno v 2008 a dříve	Proinvestováno v 2009	Míra dokončení (%)	Umístění	Způsob financování
Změna designu a rekonstrukce čerpacích stanic BENZINA	57	0	57	100	tuzemsk o	vlastní zdroje
Výměna pokladního /karetního systému	169	35	87	78	tuzemsk o	vlastní zdroje

Butadien Kralupy a.s.

Název investice	Pořizovací cena	Proinvestováno v 2008 a dříve	Proinvestováno v 2009	Míra dokončení (%)	Umístění	Způsob financování
Nový Butadien12 0 kt	1 231	534	508	99	tuzemsk o	vlastní zdroje

UNIPETROL DOPRAVA s.r.o.

Název investice	Pořizovací cena	Proinvestováno v 2008 a dříve	Proinvestováno v 2009	Míra dokončení (%)	Umístění	Způsob financování
Rekonstrukce	72	0	72	100	tuzemsko	vlastní

cisternových vozů ZAES						zdroje
Rekonstrukce elektrické lokomotivy (řada 121)	15	0	15	100	tuzemsko	vlastní zdroje
Rekonstrukce železniční váhy kolej 106 Kralupy	3	0	3	100	tuzemsko	vlastní zdroje

1.8.1 Hlavní projekty na rok 2010

- Rafinérie: modernizace tankoviště, filtrace slurry oleje, rekonstrukce slopového systému a modernizace železniční plnicí stanice v Kralupské rafinérii. V Litvínovské rafinérii to bude zejména rekonstrukce elektrického zařízení vyvolaná legislativními úpravami. V Pardubické rafinérii bude pokračovat obnova a modernizace velínu řízení a distribuce elektrické energie a obnova skladovacích nádrží. Z připravovaných akcí bude jednou z největších upgrade jednotky pro výrobu procesních olejů.
- Petrochemie: investice jsou zaměřeny zejména na zajištění spolehlivého provozu výrobních jednotek. Mezi hlavní patří rekonstrukce pyrolyzních pecí a energetické sítě. V oblasti rozvoje zůstává největším projektem dokončení výstavby a uvedení do provozu nové butadienové jednotky v Kralupech. V oblasti dodržování ekologických legislativních požadavků patří mezi největší projekty rekonstrukce segregace splaškových vod a projekty na ochranu podzemních vod před znečišťováním.
- Maloobchod: pokračování rekonstrukce a rozšiřování sítě čerpacích stanic, dokončení výměny pokladního karetního systému.

HLAVNÍ PROJEKTY NA ROK 2010 (Investiční náklady v milionech Kč)

Název investice	Společnost	Celková pořizovací cena	Umístění	Způsob financování
Filtrace slurry oleje	ČESKÁ RAFINÉRSKÁ	71*	tuzemsko	vlastní zdroje
Modernizace tankoviště Kralupy	ČESKÁ RAFINÉRSKÁ	72*	tuzemsko	vlastní zdroje
Rekonstrukce skladovacích nádrží – N11, N12, VR28	PARAMO	35	tuzemsko	vlastní zdroje
Obnova a modernizace velínu řízení a distribuce elektrické energie (35 kV/5 kV)	PARAMO	11,5	tuzemsko	vlastní zdroje
Rekonstrukce pyrolyzních pecí BA-104, BA-105, BA-107 a BA-110	UNIPETROL RPA	289,3	tuzemsko	vlastní zdroje
Rekonstrukce R200 – výměna transformátorů T 102, T 101	UNIPETROL RPA	70,2	tuzemsko	vlastní zdroje
Upgrade ŘS TDC 3000 na T700 – Výměna operač. stanic	UNIPETROL RPA	26,5	tuzemsko	vlastní zdroje
Nový Butadien120 kt	Butadien Kralupy	627,8*	tuzemsko	vlastní zdroje
Výměna pokladního/karetního systému	BENZINA	169,4	tuzemsko	vlastní zdroje
Výstavba nové čerpací stanice – Chotěbuz	BENZINA	48,4	tuzemsko	vlastní zdroje
Rekonstrukce ČS Benzina Standard	BENZINA	50,5	tuzemsko	vlastní zdroje

*Alikvotní část celkové pořizovací ceny vypočtená podle výše majetkové účasti společnosti Unipetrol na základním kapitálu společností Česká rafinérská (51,22 %) a Butadien Kralupy (51 %).

1.9 Optimalizace portfolia aktiv

Optimalizace portfolia aktiv

V roce 2009 pokračovala optimalizace aktiv společnosti Unipetrol v souladu s dlouhodobou strategií společnosti, založenou na třech pilířích: zpracování ropy, petrochemické výrobě a maloobchodním prodeji pohonných hmot.

Společnosti Unipetrol se dařilo dále posilovat pozici v nejdůležitějších segmentech činnosti formou níže uvedených akvizic, dezinvestic a procesů restrukturalizace.

Vytěsnění minoritních akcionářů ze společnosti Paramo

Po odkupu 14,51 % akcií společnosti Paramo od společnosti Middle European Investment koncem roku 2007 a 3,73 % akcií Parama od PKN Orlen byl proces vytěsnění zbývajících menšinových akcionářů, kteří drželi 8,23 % akcií, schválen valnou hromadou Parama v lednu 2009. Úplata navrhovaná společností Unipetrol činila 977 Kč za akcii, celkem tedy 107 milionů Kč za menšinový podíl. Proces vytěsnění se uskutečnil na základě předchozího souhlasu České národní banky (ČNB) jako orgánu, jehož regulaci vytěsnění a podobné postupy podléhají, a završen byl dne 4. března 2009, kdy vlastnické právo ke všem zbývajícím akciím společnosti Paramo přešlo na Unipetrol, který se tak stal 100% vlastníkem společnosti Paramo.

Nabytí úplného vlastnictví společností Unipetrol umožní dále optimalizovat a sladit činnost Parama s rafinérským segmentem skupiny PKN Orlen/Unipetrol. Pozitivní vlivy obchodní koordinace společností Paramo a Unipetrol RPA se projevily již v průběhu roku 2009. Lze očekávat další synergické vlivy propojení Parama s Českou rafinérskou, v níž Unipetrol nyní drží 51,22% podíl, a je připraven jej navýšit, jestliže se jeden ze dvou zbývajících akcionářů rozhodne ze společnosti odejít, za ekonomicky zdůvodněných podmínek. Optimalizace rafinérských aktiv a jejich další obchodní propojení v rámci skupiny představuje základ budoucího růstu a rozvoje vzhledem k tvorbě hodnoty pro naše akcionáře a očekává se též, že umožní i uplatnění synergických efektů.

Restrukturalizace společnosti UNIPETROL TRADE a.s.

Z historického hlediska byla společnost Unipetrol TRADE obchodní společností, která prodávala rafinérské a petrochemické produkty na vybraných zahraničních trzích, a kterou v zahraničí zastupovalo 13 společností a 2 obchodní zastoupení. Zároveň s centralizací obchodních aktivit v rámci společnosti Unipetrol RPA, která byla zahájena v roce 2007, se projevily i dopady na jednotlivé dceřiné firmy společnosti Unipetrol TRADE, které se staly nadbytečnými. Restrukturalizace podnikatelského modelu, zaměřená na zlepšení cenové politiky a zvýšení efektivity i v oblasti administrativních výdajů, vedla v průběhu předchozích let ke zrušení, sloučení či odprodeji většiny společností Unipetrol TRADE.

V důsledku několika procesů restrukturalizace společnost Unipetrol TRADE v roce 2009 držela akcie dvou dceřiných společností, Unipetrol Deutschland GmbH a Chemapol (Schweiz) AG, a měla také obchodní zastoupení v Maďarsku.

Společnost Unipetrol Deutschland GmbH vznikla sloučením tří německých dceřiných firem společnosti Unipetrol TRADE koncem roku 2008. V roce 2009 se uskutečnil další krok v rámci restrukturalizace společnosti, v jehož důsledku Unipetrol TRADE získal do vlastnictví 100 % akcií společnosti Unipetrol Deutschland GmbH, což bylo nezbytné pro její převod pod společnost Unipetrol RPA plánovaný na konec roku 2010.

Co se týče společnosti Chemapol (Schweiz) AG, v roce 2009 byly zkoumány různé cesty restrukturalizace a bylo rozhodnuto společnost zrušit s likvidací po odprodeji jejích hodnotných aktiv.

V roce 2009 zaniklo i maďarské zastoupení.

Po dokončení restrukturalizace dvou zbývajících společností propojených s Unipetrol TRADE se struktura společnosti Unipetrol jednoznačně zjednoduší, protože společnost Unipetrol TRADE v rámci skupiny zanikne. Předpokládá se, že závěrečné kroky v tomto směru budou možné v letech 2010/2011.

Uzavření výroby oxoalkoholů společnosti Unipetrol RPA, s.r.o.

V červnu 2009 byla uzavřena výroba oxoalkoholů společnosti Unipetrol RPA. K tomuto kroku bylo přistoupeno na základě přesvědčení, že se jedná o nejefektivnější řešení vzhledem k malému rozsahu, zastaralosti a technickému stavu zařízení.

Dodatečné zvýšení základního kapitálu společnosti Butadien Kralupy, a.s.

Poté, co Unipetrol v roce 2007 prodal společnost KAUČUK, a.s. (nyní Synthos Kralupy, a.s.) společnosti Firma Chemiczna Dwory S.A. (nyní Synthos S.A.), byl založen společný podnik Butadien Kralupy, v němž Unipetrol drží 51% podíl, a jehož spoluvlastníkem je Synthos Kralupy, za účelem provozování butadienové jednotky a zajištění odběru frakce C4 od společnosti Unipetrol RPA a prodeje rafinátu 1 této společnosti. Zahájení provozu butadienové jednotky se předpokládá v první polovině roku 2010. V březnu 2010 proto akcionáři rozhodli o dodatečném zvýšení základního kapitálu o 150 milionů Kč, a to v poměru ke svým podílům ve společnosti, s cílem poskytnout finanční prostředky na dokončení výstavby butadienové jednotky podle smlouvy o společném podniku mezi společnostmi Unipetrol a Firma Chemiczna Dwory z roku 2007. Unipetrol zajistí 51% zvýšení kapitálu, tj. 76,5 milionu Kč.

Monitorování příležitostí k rozšiřování maloobchodní sítě

Rozšiřování maloobchodní sítě Benziny vždy patřilo mezi hlavní cíle společnosti Unipetrol. V roce 2009 Unipetrol analyzoval nejrůznější investiční příležitosti v této oblasti a nadále sleduje vývoj na maloobchodním trhu s důrazem na potenciální příležitosti.

Restrukturalizace dalších oblastí mimo strategické pilíře

V posledních letech se Unipetrol také zaměřuje na oblasti logistiky a energetiky, v nichž zahájil procesy optimalizace s cílem vypracovat strategii dlouhodobého organického růstu.

V roce 2009 ve skupině Unipetrol pokračovala také optimalizace v souvislosti s logistickým podnikem Unipetrol DOPRAVA, který zajišťuje železniční nákladní dopravu pro společnosti skupiny Unipetrol, a poskytovatelem služeb silniční nákladní dopravy v rámci skupiny společností PETROTRANS.

Dokončení restrukturalizace společnosti Unipetrol DOPRAVA zaměřené na zachování efektivity a konkurenceschopnosti pro možnost růstu a trvalé zvyšování kvality podnikání společnosti PETROTRANS byly stanoveny jako předpoklady pro případné další úvahy v kontextu logistické strategie pro celou skupinu. Splnění těchto cílů se očekává ke konci roku 2010. Budoucnost obou výše uvedených subjektů se bude zvažovat s ohledem na cíle skupiny Orlen/ Unipetrol, zejména na očekávané rozšiřování sítě čerpacích stanic BENZINA.

V oblasti energetiky v roce 2009 probíhaly – a budou probíhat i v první polovině roku 2010 – jisté úvahy o energetické soběstačnosti jako nezbytném předpokladu pro operativní rozvoj hlavního předmětu činnosti v budoucnu. Optimalizace energetické bilance v rámci skupiny a zajištění dodávek paliv pro její energetické provozy byly vyhodnoceny jako zásadní a minimální požadavky, které musí splnit energetická strategie, jejíž aktualizace v současné

době probíhá. Jedním z možných výstupů této energetické strategie by mohl být postup společnosti Unipetrol k naplnění těchto cílů společně se strategickým partnerem.

1.10 Výzkum a vývoj

Obchodní jednotka Rafinérie, Česká rafinérská a Paramo

V roce 2009 pokračovaly práce na přípravě rozvoje a modernizace rafinérské oblasti ve vazbě na petrochemické výroby.

Unipetrol RPA ve spolupráci s výzkumným střediskem Výzkumného ústavu anorganické chemie pokračoval ve výzkumných aktivitách zaměřených na alternativní paliva budoucnosti a optimalizaci katalytických procesů. Byl úspěšně dokončen vývoj nízkonákladového hydrokrakovacího katalyzátoru.

Od roku 2008 probíhají dvě nezávislé vývojové studie na téma budoucnosti provozu rafinérií. Unipetrol RPA ve spolupráci s výzkumným střediskem Výzkumného ústavu anorganické chemie zahájil řadu výzkumných aktivit zaměřených na optimalizaci a vývoj alternativních možností provozu etylénové jednotky. Výzkum se zaměřil dále na alternativní paliva budoucnosti a optimalizaci katalytických procesů v litvínovské i kralupské rafinérii.

Státem podporovaný výzkumný projekt týkající se ekologicky nezávadných změkčovadel v roce 2009 vstoupil do závěrečné etapy. Jeho realizace probíhala, stejně jako v předchozích letech, se spoluúčastí společnosti Paramo, která na výzkum technologie výroby vynaložila velké úsilí. Na základě velkého zájmu výrobců pneumatik o upravené extrakty, tzv. TDAE, věnuje Paramo maximální pozornost vývoji i těchto změkčovadel. Od roku 2010 se v pneumatikách dopravních prostředků určených pro provoz na pozemních komunikacích nemohou používat materiály obsahující polyaromatické uhlovodíky.

Mimo to společnost Paramo rozšířila a inovovala v roce 2009 sortiment maziv a asfaltů.

V oblasti silničních asfaltů Paramo zúročilo výsledky svých předchozích výzkumných a vývojových prací. Jejich následná prezentace přispěla k výraznému zvýšení prodeje modifikovaných asfaltů MOFALT. Rafinérie získala cenné poznatky i k dalšímu řízení kvality asfaltových výrobků pro výstavbu a údržbu vozovek z organizace mezilaboratorních porovnávacích zkoušek.

Obchodní jednotka Monomery a chemikálie

Výzkum a vývoj společnosti Unipetrol RPA je soustředěn do třech základních oblastí – plasty, petrochemie a rafinérie. Výzkum v oblasti plastů zajišťuje pro Unipetrol RPA Polymer Institute Brno. Výzkumný ústav anorganické chemie v Ústí nad Labem zajišťuje pro společnost po připojení sekce analytické chemie téměř kompletně celý petrochemický a rafinérský výzkum. Kromě uvedených institucí spolupracuje Unipetrol velmi úzce také s vysokými školami, zejména pak s Vysokou školou chemicko-technologickou v Praze. Výsledky výzkumu a vývoje jsou uplatňovány v rámci technické podpory výrob, tvorby jednotlivých strategií nebo přímo pro zavedení nových výrobků do výrobního portfolia.

Výzkum a vývoj v oblasti petrochemie měl za cíl zkvalitnit portfolio produktů. Příkladem reálné aplikace výsledků výzkumu a vývoje je uvedení na trh nového výrobku, tzv. nehydrogenované C10 frakce a dále příprava investičního záměru, který umožňuje rozšířit

výrobní portfolio petrochemických produktů o další typy monomerů. Konkrétně se jedná o technický dicyklopentadien a nehydrogenovanou frakci aromatických uhlovodíků C9.

Všechny produkty nacházejí výrazné uplatnění především jako monomery v celé řadě různých aplikací, z nichž dominují zejména uhlovodíkové pryskyřice, které patří k velmi důležitým výrobkům chemického průmyslu s aplikací ve výrobě papíru, pryže, barev, lepidel, tiskařských inkoustů, podlahových krytin, textilu, tonerů, elektroniky, pneumatik, betonu a mnoha dalších výrobků.

Byly dokončeny práce na studiích proveditelnosti další intenzifikace výroby etylénové jednotky, která by umožnila zvýšení kapacity navazujících výrob, především polyolefinů a dalších polymerů.

Obchodní jednotka Polyolefiny

V oblasti polymerů se společnost zaměřuje na inovaci produktového portfolia v souladu s trendy a požadavky zákazníků a konečných uživatelů. Byly vyvinuty nové typy polymerů umožňující buď zcela nové aplikace, nebo zlepšení vlastností stávajících typů.

V oblasti polypropylénu byl např. v roce 2009 uveden na trh kopolymer MOSTEN EH 801. Tento výrobek nyní prochází fází dlouhodobého náročného testování trvající přibližně rok, po jejímž úspěšném absolvování získá certifikaci opravňující k použití materiálu pro aplikaci tlakových trubek.

Z nových typů polyetylénu byl v roce 2009 uveden na trh LITEN VB 85 zaměřený na stavební aplikace, který se vyznačuje tuhostí a zvýšenou odolností proti korozi za napětí. Typ musí splnit přísná kritéria kladená na stavební výrobky v EU.

Hlavním partnerem pro rozvoj portfolia a inovace využívaných technologických procesů je dceřiná společnost Polymer Institut Brno. Vedle materiálových inovací bylo získané know-how implementováno i do výrobních procesů směrem ke snižování energetické a materiálové náročnosti.

1.11 Informatika

V roce 2009 pokračovaly aktivity vedoucí k vyšší konsolidaci sdílených služeb včetně analýzy alokačních klíčů pro přefakturace nákladů a tvorby tzv. Servisního katalogu.

Byl dokončen převod systémů SAP z pronajatých prostředků na vlastní hardware. Výsledkem bylo snížení operativních nákladů IT a dosažení větší nezávislosti na poskytovateli profesionálních služeb v datovém centru. Ohledně systému SAP byly v roce 2009 nastartovány 2 projekty, jejichž dokončení je plánováno v roce 2010: vybudování datového skladu (BW) pro konsolidaci finančních a controllingových dat a upgrade systému SAP z verze 4.51 na verzi 6.

Společnost BENZINA rozpracovala v roce 2009 zásadní změnu v oblasti maloobchodu – projekt RIS, který generačně omladí stávající technické a programové vybavení. Vývoj příslušných aplikací byl dokončen, výměny technického vybavení na čerpacích stanicích probíhají a přechod do živého provozu celého systému proběhne na konci první poloviny roku 2010. Výsledkem má být komfortnější klientské rozhraní, širší rozsah služeb ve spojitosti se zákaznickými kartami a věrnostním programem a samozřejmě ekonomičtější provoz celého systému.

Byla dohodnuta a téměř zcela implementována nová organizační struktura IT, která navazuje na logické propojení společností v rámci skupiny Unipetrol, sdílení některých služeb a zajištění synergie mezi společnostmi.

1.12 Zaměstnanci

SKUPINA Unipetrol

V návaznosti na minulé období probíhala řada optimalizačních procesů.

V souvislosti s probíhajícím snižováním počtu zaměstnanců byl zahájen projekt outplacementu. Projekt zahrnuje podporu pro propuštěné zaměstnance ve formě poradenství a vyhledávání uplatnění na trhu práce prostřednictvím personální agentury po dobu 5 měsíců po propuštění.

V roce 2009 byla implementována jednotná mzdová politika skupiny Unipetrol a dokončen projekt HAY, v rámci kterého byl připraven a ve firmách skupiny uplatněn nový katalog pracovních funkcí. Součástí tohoto projektu byla revize kvalifikačních požadavků na pracovní funkce, na něj navazující revize popisů pracovních funkcí probíhá.

Dalším projektem byla reimplementace SAP HR. V rámci projektu byla připravena technická podpora pro správu procesu hodnocení zaměstnanců a procesu MBO manažery. Součástí projektu byla implementace manažerského informačního portálu. Projektové činnosti byly dokončeny v roce 2009.

V roce 2009 byla věnována pozornost rozvoji zaměstnanců. Významnou měrou bylo v tomto roce podporováno vzdělávání zaměstnanců výroby, a to konkrétně v oblastech bezpečnosti práce a komunikace. Několik společností skupiny Unipetrol bylo v roce 2009 v této souvislosti příjemcem dotace na vzdělávání zaměstnanců z prostředků EU. Pokračovala rovněž spolupráce se středními a vysokými školami.

Nezanedbatelnou součástí zaměstnanecké politiky je spolupráce s odborovými organizacemi. Kolektivní vyjednávání bylo ukončeno a kolektivní smlouvy jsou podepsány ve společnostech Unipetrol RPA – podpis smlouvy 19. 1. 2010, Benzina 28. 1. 2010, Unipetrol DOPRAVA 29. 1. 2010, PARAMO 11. 3. 2010. Unipetrol SERVICES ukončil vyjednávání v únoru 2010, smlouva byla podepsána s účinností od 1. 3. 2010. Česká rafinářská ukončila kolektivní vyjednávání 1. 3. 2010 a kolektivní smlouva byla podepsána 3. 3. 2010.

Roční průměrný přepočtený počet zaměstnanců skupiny Unipetrol

Společnost	2006	2007	2008	2009
BENZINA, s.r.o.	119	101	100	93
CHEMOPETROL, a.s.	2 383	0	0	0
PARAMO, a.s.	844	799	771	717
UNIPETROL DOPRAVA, s.r.o.	513	491	488	459
UNIPETROL, a.s.	57	65	32	25
UNIPETROL TRADE a.s.	38	32	28	19
UNIPETROL RAFINÉRIE, a.s.	56	0	0	0
UNIPETROL RPA, s.r.o.	0	2 210	2 161	2 058
UNIPETROL SERVICES, s.r.o.	0	199	261	248
PETROTRANS, s.r.o.	193	219	230	224
UNIPETROL SLOVENSKO, s.r.o.	7	8	6	6
ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a.s. (51,22 %)	352	352	347	340
KAUČUK, a.s.	929	480	0	0
Butadien Kralupy a.s. 51 %	0	0	0	2
CELKEM	5 491	4 956	4 424	4 191

Počet zaměstnanců na konci účetního období

Společnost	31. 12. 2009
BENZINA, s.r.o.	96
PARAMO, a.s.	697
UNIPETROL DOPRAVA, s.r.o.	428
UNIPETROL, a.s.	25
UNIPETROL TRADE a.s.	19
UNIPETROL RPA, s.r.o.	1 955
UNIPETROL SERVICES, s.r.o.	238
PETROTRANS, s.r.o.	224
UNIPETROL SLOVENSKO, s.r.o.	6
ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a.s. (51,22 %)	333
Butadien Kralupy a.s. 51 %	3
CELKEM	4 024

1.13 Finanční situace

ROZVAHA

Změny dlouhodobých aktiv

Ke dni 31. 12. 2009 činila dlouhodobá aktiva skupiny Unipetrol 38 061 milionů korun. Během roku 2009 skupina pořídila hmotný majetek ve výši 2 523 milionů korun a nehmotný majetek ve výši 534 milionů korun.

Většina investic byla realizována v segmentu petrochemie (1 858 milionů korun), dále pak v segmentu rafinérském (902 milionů korun) a maloobchodu (213 milionů korun).

Změny oběžných aktiv

Oběžná aktiva celkem dosáhla ke dni 31. 12. 2009 výše 20 188 milionů korun a v porovnání s předchozím rokem byla přibližně o 1 336 milionů korun nižší.

Hlavní příčinou zvýšení zásob oproti roku 2008 byly vyšší ceny ropy i koncových produktů (zásoby se zvýšily o 1 387 milionů korun).

Změny vlastního kapitálu

Výše vlastního kapitálu se změnila ze 38 913 milionů korun v roce 2008 na 37 871 milionů korun v roce 2009. Důvodem je ztráta vzniklá v roce 2009.

Změny pasiv

Cizí zdroje

Krátkodobé bankovní úvěry a krátkodobá část dlouhodobých úvěrů a výpůjček poklesly oproti roku 2008 o 1 644 milionů korun.

V důsledku kladných volných peněžních toků a probíhajícího projektu cash poolingů mohla skupina minimalizovat svoje potřeby externího financování.

Závazky z obchodního styku

Hlavním důvodem zvýšení závazků z obchodního styku o 2 935 milionů korun oproti předchozímu roku byla vyšší cena ropy.

Opravné položky

Oproti roku 2008 se opravné položky zvýšily o 899 milionů korun, především kvůli tvorbě opravných položek při prodeji emisních povolenek CO₂.

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

Tržby skupiny za rok 2009 činily 67 387 milionů korun a oproti roku 2008 byly o 31 % nižší, zejména kvůli nižším prodejním cenám rafinérských a petrochemických produktů i snížení prodaných objemů zejména u rafinérských produktů.

Provozní ztráta skupiny za rok 2009 ve výši 654 milionů korun je výsledkem nepříznivých makroekonomických podmínek především v segmentu rafinérií, který ovlivnily velmi nízké rafinérské marže a nízký rozdíl v cenách ropy Brent a Ural. Dalším negativním vlivem se na výsledcích za rok 2009 projevil petrochemické marže, které byly nižší než v předchozím roce.

Výše uvedené způsobilo skupině čistou ztrátu ve výši 845 milionů korun oproti zisku 66 milionů korun dosaženému v roce 2008.

PENĚŽNÍ TOK

V roce 2009 se čistý peněžní tok z provozních činností skupiny oproti roku 2008 snížil přibližně o 479 milionů korun. Zároveň došlo oproti předchozímu roku k poklesu čisté hotovosti použité na investiční a finanční činnosti o 1 336 milionů korun, resp. 1 509 milionů korun.

Zvýšení objemu hotovosti oproti roku 2008 bylo především výsledkem nižší míry pořizování hmotného a nehmotného majetku a vyšších výnosů z jeho odprodeje. Kladné volné peněžní toky byly využity ke splácení úvěrů a půjček v průběhu roku 2009.

V průběhu roku 2009 byla peněžní a úvěrová situace skupiny velmi dobrá a neprojevily se v ní žádné významné změny.

Tržby

Trendy v tržbách z prodeje vlastních výrobků a služeb

	2009 tis. Kč	2008 tis. Kč	2007 tis. Kč
Tržby	67 386 500	98 143 951	88 462 174

V roce 2009 vytvořila skupina Unipetrol tržby v celkové výši 67 387 milionů korun. Ve srovnání s rokem 2008 dosáhl rafinérský segment tržeb nižších o 24 202 milionů korun, tržby petrochemie poklesly o 12 500 milionů korun a tržby maloobchodu o 2 501 milionů korun.

Výsledky v roce 2009 byly nepříznivě ovlivněny nižšími rafinérskými maržemi, poklesem cen ropy pod úroveň roku 2008 (zhruba o 35 %) a mimořádně nízkým rozpětím cen ropy typu Brent a Ural (0,81 dolaru na barel v roce 2009 oproti 2,95 dolaru na barel v roce 2008). Další nepříznivý dopad byl důsledkem slabší poptávky a následných nižších prodejů rafinérských produktů.

Struktura tržeb z prodeje vlastních výrobků a poskytovaných služeb podle druhu činnosti

	2009 tržby v %	2008 tržby v %	2007 tržby v %
Druh činnosti			
Zpracování ropy	54 %	55 %	48 %
Maloobchod	11 %	10 %	10 %
Petrochemická výroba	34 %	34 %	41 %
Ostatní	1 %	1 %	1 %

V roce 2009 tržby v segmentu zpracování ropy meziročně poklesly o 24 202 milionů korun a dosáhly výše 49 812 milionů korun. Tento pokles lze přičíst především snížení cen produktů a snížení objemu prodeje.

V petrochemickém segmentu dosáhly tržby výše 25 343 milionů korun, což je o 12 500 milionů korun méně oproti roku 2008, hlavně kvůli poklesu cen petrochemických produktů.

Tržby v maloobchodním segmentu za rok 2009 ve výši 7 605 milionů korun byly o 2 501 milionů korun nižší než v předešlém roce v důsledku snížení cen pohonných hmot.

Podíly tržeb jednotlivých segmentů v celkové struktuře tržeb skupiny Unipetrol byly ve srovnání s předchozím rokem stabilní.

Struktura tržeb podle teritoria

	2009	2008	2007
Teritorium	tržby v %	tržby v %	tržby v %
Česká republika	75	71	65
Ostatní evropské země	22	27	33
Ostatní země	3	2	2

V porovnání s obdobím let 2009 a 2008 dosáhla skupina větších tržeb z prodeje v České republice. Tržby v ostatních zemích Evropské unie byly oproti období let 2008 a 2007 nižší. Zvýšení tuzemských tržeb je výsledkem lepších marží získaných na českém trhu.

Nekonsolidovaný hospodářský výsledek a dividendy společnosti UNIPETROL, a.s.

	2009	2008	2007	2006
Zisk k rozdělení (tis. Kč)	261 864	4 428 147	-9 121	2 432 188
Příděl do sociálního fondu (tis. Kč)	--*	0	0	0
Příděl do rezervního fondu (tis. Kč)	--*	221 407	0	121 609
Počet výnosových akcií (ks)	181 334 764	181 334 764	181 334 764	181 334 764
Zisk/ztráta na akcii	1,44	24,42	-0,05	13,41
Dividenda na akcii (Kč) vyplacená ze zisku předchozích let	--*	17,65	0,00	0,00
Celkem k rozdělení (tis. Kč)	261 864	4 206 740	-9 121	2 310 579
Nerozdělený zisk k 31. 12.	4 472 958	4 432 501	3 208 145	3 338 875

* Rozhodnutí týkající se rozdělení zisku za rok 2009 bude přijato na řádné valné hromadě akcionářů.

1.14 Nemovitosti, stroje a zařízení

UNIPETROL, a.s.

UNIPETROL, a.s. (Unipetrol) jako nevýrobní společnost vlastní většinu pozemků ve výrobních areálech ležících v katastrálním území Kralupy nad Vltavou a katastrálním území Litvínov. Podstatná část těchto pozemků je situována pod výrobními zařízeními dceřiných společností. Unipetrol je vlastníkem rovněž několika pozemků ležících mimo tyto výrobní areály, z nichž část využívají dceřiné společnosti pro svoji činnost, např. jako skládky, cesty, umístění produktovodů apod.

Celková výměra pozemků ve vlastnictví společnosti Unipetrol v katastrálním území **Kralupy nad Vltavou činí cca 2,443 milionu m²** a v katastrálním území **Litvínov cca 8,382 milionu m²**.

Unipetrol nevlastní na těchto pozemcích žádné budovy nebo zařízení, nemá k dispozici žádná vlastní ropná pole nebo těžiště zemního plynu. Budovy, zařízení a stroje na pozemcích společnosti Unipetrol vlastní a provozují převážně dceřiné společnosti. V menší míře jsou vlastníky nebo nájemci těchto budov, zařízení nebo strojů v případech, kdy dceřiné společnosti nemají pro tyto objekty využití, další subjekty nepatřící do skupiny Unipetrol. V areálu chemických výroby v Kralupech nad Vltavou je významným vlastníkem objektů a zařízení společnost Synthos Kralupy (původně KAUČUK), bývalá dceřiná společnost společnosti Unipetrol.

Na základě smlouvy o prodeji společnosti Kaučuk novému vlastníku společnosti FIRMA CHEMICZNA DWORY S.A., Polská republika, byla uzavřena smlouva ve prospěch společnosti Synthos Kralupy o předkupních právech ke konkrétním pozemkům využívaných pro její činnost. Předkupní práva jsou registrována v katastru nemovitostí.

Podrobně je hmotný majetek popsán v Příloze ke konsolidované účetní závěrce. Na pozemcích vlastněných společnostmi Unipetrol nevážnou žádná zástavní práva.

Pozemky jsou určeny pro průmyslovou činnost a jejich užívání je ošetřeno smlouvami o věcných břemenech uzavřenými mezi vlastníkem pozemků společnostmi Unipetrol a společnostmi působícími v areálu Kralupy (zejména Synthos Kralupy, Česká rafinérská a Unipetrol DOPRAVA) a v areálu Litvínov (zejména Unipetrol RPA a Česká rafinérská). Věcná břemena jsou poskytována za úplaty. Za rok 2009 činil výnos ze smluv o věcných břemenech 102 962 tis. Kč (viz kapitola 4 – Příloha k nekonsolidované účetní závěrce).

Společnosti Unipetrol RPA, Česká rafinérská a Unipetrol DOPRAVA používají pozemky Unipetrolu na základě smluv o věcných břemenech a současně jsou vlastníky některých pozemků nacházejících se mimo průmyslový areál. Případná věcná břemena na nich vázaná nepředstavují významné položky. Významný majetek pro tyto společnosti jsou spíše budovy a strojní zařízení. Rovněž případná věcná břemena na pozemcích společností Benzina a Paramo nejsou z hlediska konsolidačního celku významná.

Nejvýznamnější položky v kategorii nemovitosti, stroje a zařízení podle účetní hodnoty u hlavních dceřiných společností k 31. 12. 2009.

UNIPETROL RPA, s.r.o.

Pozemky

Jedná se z části o pozemky, na kterých jsou umístěna kontrolní a obsluhová zařízení dálkovodů nebo jsou zatížena věcným břemenem ochranného pásma dálkovodů ve prospěch společností mimo skupinu Unipetrol. V ostatních případech se jedná o pozemky určené k dalšímu řešení jejich budoucího užívání.

Název/popis zařízení, nemovitosti	Účetní hodnota (tis. Kč)	Výměra (tis. m²)	Katastrální území
Pozemek číslo 1651/6	70	0,81	Komořany u Mostu
Pozemek číslo 1170/1	40	13,38	Třebušice
Pozemek číslo 245/2	48	15,82	Horní Jiřetín
Pozemek číslo 266/16	44	0,34	Volevčice

Pozemek 279	20	0,99	Bylany u Mostu
-------------	----	------	----------------

BUDOVY

dlouhodobě plné využití, modernizace ve střednědobém horizontu není plánována

Název/popis zařízení, nemovitosti	Účetní hodnota (tis. Kč)	Využití	Celkem životnost, resp. nutnost	Zbývající životnost
Budova sil – stavba 7814	90,205	velkokapacitní skladování petrochemických výrob –	60 let	57 let
Budova PELETIZACE	84,894	umístěno výrobní zařízení – granulační linky a technologie na	60 let	53 let
Budova úpravy vody	117,369		25 let	15 let
BUDOVA SPRAVNI 2859	66,150	administrativní budova s podpůrným zázemím	33 let	23 let
CECHOVNI BUDOVA PCH	59,977	administrativní budova s podpůrným zázemím	50 let	21 let

STROJE A ZAŘÍZENÍ

dlouhodobě plné využití, modernizace ve střednědobém horizontu není plánována

Název/popis zařízení, nemovitosti	Účetní hodnota (tis. Kč)	Životnost, resp. nutnost modernizace	Zbývající životnost
PEC PYROLYZNI-Soubor MV	835,029	14 let	9 let
KOMPR. SCHELL-Soubor MV	273,932	10 let	4 let
DEETANIZER, DEPROPANIZER-Soubor MV	264,096	14 let	7 let
Nádoby – polymerace	253,732	20 let	14 let
C-301 Kompresor reaktorového plynu	105,884	14 let	9 let

ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a.s.

STROJE A ZAŘÍZENÍ

Název/popis zařízení, nemovitosti	Účetní hodnota (tis. Kč)	Výměra (tis. m ²)	Katastr	Využití
Katalytický krak	1 366 232	40	raf. Kralupy	výroba
Štěpná jednotka	794 716	40	raf. Litvínov	výroba
Visbreaker	821 663	10	raf. Litvínov	výroba

Reforming CCR	275 513	10	raf. Litvínov	výroba
Vakuová destilace	259 846	10	raf. Litvínov	výroba

PARAMO, a.s.

POZEMKY

Název/popis zařízení, nemovitosti	Účetní hodnota (tis. Kč)	Výměra (tis. m ²)	Katastr	Využití
Manipulační plocha č. p.1172/1-	24 000	33.50	Svítkov	výrobní
ADR č. p.823/1 – 19 775 m ² Svítkov	17 464	20.00	Svítkov	výrobní
Provoz 03 PO č. p.801 – 19 276 m ²	16 863	19.27	Svítkov	výrobní
Hlavní sklad č. p.826 – 18 494 m ² S	16 360	18.49	Svítkov	výrobní
Nádrže č. p.828 – 17 631 m ² Svítkov	15 499	17.63	Svítkov	výrobní

BUDOVY

Název/popis zařízení, nemovitosti	Účetní hodnota (tis. Kč)	Celkem životnost, resp. nutnost modernizace	Zbývající životnost	Využití
Budova mísirny	60 421	30 let	19 let	výrobní
Budova admin. NOVÁ-HLAVNÍ	32 097	77 let	63 let	kanceláře
Budova víceúčelová (jidelna)	26 384	50 let	37 let	kanceláře šatny
Budova provozní SO-60	15 802	30 let	17 let	výrobní
Hala výrobní plechová	13 332	50 let	11 let	výrobní

STROJE A ZAŘÍZENÍ

Název/popis zařízení, nemovitosti	Účetní hodnota (tis. Kč)	Životnost, resp. nutnost modernizace	Zbývající životnost	Využití
Rozvaděč řídicího systému – oxidace asfaltů	41 823	10 let	6 let	výrobní
Reaktor s míchadlem 36RA-301 – OA	37 451	15 let	13 let	výrobní
Kompresor vodíku 41K-01C	24 195	10 let	10 let	výrobní
Nádrž VR 21	21 976	17 let	9 let	výrobní
Potrubní napoj. stroj.TC nové VD	19 285	20 let	9 let	výrobní

BENZINA, s.r.o.

Nemovitosti, stroje a zařízení

Název/popis zařízení, nemovitosti	Účetní hodnota (tis. Kč)	Využití
Čerpací stanice Kladruby	106 844	objekt pro obchod a služby
Čerpací stanice Holešovice, Arg. 2	60 351	objekt pro obchod a služby
Čerpací stanice Nepomuk	62 824	objekt pro obchod a služby
Čerpací stanice Plzeň Šlovice LS	57 175	objekt pro obchod a služby
Čerpací stanice Plzeň Šlovice PS	53 979	objekt pro obchod a služby

1.15 Zdroje kapitálu

Na úrovni mateřské společnosti nedošlo k uzavření nových střednědobých nebo dlouhodobých úvěrových transakcí.

Společnost Unipetrol má k 31. prosinci 2009 vydané dluhopisy v objemu 2 miliard korun splatných 28. 12. 2013 a společnost Paramo dlouhodobý úvěr ve výši 12 milionů korun splatný 30. 3. 2011.

Provozní financování je zajišťováno převážně z úrovně mateřské společnosti Unipetrol, a to z volných zdrojů, popřípadě z provozních úvěrů poskytnutých renomovanými bankami.

V průběhu roku 2009 došlo k navýšení kreditních linek společnosti Unipetrol z původních 7 000 000 000 Kč na 8 485 000 000 Kč. Mimo to společnost Unipetrol RPA měla k 31. 12. 2009 otevřenou samostatnou kreditní linku ve výši 300 000 000 Kč.

Díky centralizovanému modelu provozního financování se podařilo významným způsobem vylepšit jak finanční, tak nefinanční podmínky, za nichž je společností skupiny poskytováno provozní financování. Díky zavedení systému reálného cash pooling se výrazně zvýšila efektivita provozního financování a bylo dosaženo významných finančních úspor.

Systém reálného cash pooling společnost Unipetrol využívá u čtyřech renomovaných bank.

V rámci provozního financování mateřské společnosti Unipetrol byla k 3. 7. 2008 navýšena bankovní záruka za veškeré závazky společnosti Unipetrol RPA až do výše 1 000 000 000 Kč a k 27. 1. 2009 bankovní záruka za veškeré závazky společnosti BENZINA až do výše 5 150 000 Kč. K 31. prosinci 2009 je celkový zůstatek garancí 1 265 mil. Kč.

1.16 Systém řízení rizik

Řízení rizik ve Skupině je zajištěno dokumentem „Politika řízení finančních rizik“. Tento dokument definuje pravidla a doporučení, podle kterých se řídí aktivity v oblasti Finančního managementu společností skupiny Unipetrol.

Dokument vytváří modul pravidel a doporučení pro řízení rizik a má za úkol poskytnout formální rámec pro provádění treasury operací. V přílohách tohoto dokumentu jsou uvedeny kreditní limity pro protistrany, pravomoci dealerů a povolené transakce a nástroje, pro které je nutné zvláštní povolení.

Dokument definuje činnosti, které jsou oprávněna jednotlivá oddělení Treasury, popřípadě pověřený odbor finančního řízení Unipetrol SERVICES, vykonávat jako činnosti, které se vztahují k průvodním (podkladovým) rizikům a snižují finanční a komoditní rizika pro společnosti Skupiny a současně splňují podmínky pro definici zajišťovacích operací z pohledu IFRS.

V souladu s politikou řízení finančních rizik nebyly v roce 2009 realizovány žádné významné zajišťovací transakce. Platná politika řízení finančních rizik vychází z principu, že společnosti ve skupině se chovají jako konzervativní subjekty, které v žádném případě nevyužívají své prostředky či pozice ke spekulacím účelům.

V průběhu roku 2009 realizovala jedna ze společností ze skupiny několik významných nákladově efektivních finančních transakcí (typu prodej / zpětný odkup) s emisními povolenkami (EUA a CER) za účelem posílení své přirozené zajišťovací a likviditní pozice. O všech těchto transakcích se účtuje jako o finančních derivátech určených k obchodování. Všechny deriváty jsou pravidelně přeceňovány na reálnou hodnotu. Všechny transakce typu prodej / zpětný odkup budou definitivně vypořádány do konce roku 2010.